

PRZEJRZYSTA GMINA

PRZEJRZYSTA POLSKA

INFORMATOR BUDŻETOWY DLA MIESZKAŃCÓW GMINY SICIENKO NA 2017 ROK

Spis Treści

1. Co to jest budżet?	3
2. Budżet gminy na 2017 rok	4
3. Skąd i jakie Gmina Sicienko uzyskuje pieniądze?	4
4. Na co Gmina Sicienko wydaje pieniądze?	14
5. Na co wydajemy najwięcej pieniędzy?	23
6. Jaką Gmina Sicienko posiada zadłużenie?	35
7. Jakimi środkami Gmina Sicienko wydaje na inwestycje?	37
8. Jak w Gminie Sicienko wykorzystujemy środki z budżetu Unii Europejskiej?	43

URZĄD GMINY SICIENKO
86-014 Sicienko ul. Mrotecka 9
tel. 052-58 70 400, 58 70 401, fax. 052- 58 70 407
e-mail: gmina@sicienko.pl www.bip.sicienko.pl

Skąd mamy pieniądze i na co je wydajemy?

S z a n o w n i P a ń s t w o !

Wydanie kolejnego informatora budżetowego ma na celu dotarcie z informacjami do jak największej liczby zainteresowanych budżetem naszej gminy. W niniejszej publikacji przedstawiamy Państwu to co już zostało zrobione oraz plany na 2017 rok.

1. CO TO JEST BUDŻET?

Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki. Uchwalany jest na rok budżetowy, który jest jednocześnie rokiem kalendarzowym. Podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa, która składa się z:

- 1) budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) załączników.

Projekt uchwały budżetowej przygotowuje wójt gminy w terminie do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Wszystkie organizacje działające na terenie gminy, rady sołeckie, a także każdy mieszkaniec gminy, za pośrednictwem sołtysa, ma prawo zgłaszać wnioski do budżetu. Wnioski te winny być zgłaszane do 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy. Projekt ten wójt przekazuje radzie gminy i regionalnej izbie obrachunkowej w celu zaopiniowania. Budżet uchwała rada gminy w terminie do 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy, a w szczególnych przypadkach nie później niż do końca stycznia roku budżetowego. W trakcie roku budżetowego uchwała budżetowa może być zmieniana przez radę gminy i przez wójta w ramach upoważnień ustawowych oraz określonych w uchwale budżetowej. Inicjatywa w sprawie projektu zmiany uchwały budżetowej przysługuje wyłącznie wójtowi gminy. Do zadań wójta należy również wykonanie budżetu. Sprawuje on ogólny nadzór nad realizacją, określonych uchwałą budżetową, dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Do kompetencji rady gminy należy uchwalenie budżetu gminy, jego kontrola oraz podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi.

Dla przypomnienia informujemy, że w budżecie spotkacie Państwo takie pojęcia z dziedziny finansów jak dochody, wydatki, przychody i rozchody. Pojęcia te zostały omówione w poprzednich publikacjach. Dlatego zainteresowanych odsyłamy na stronę internetową www.bip.sicienko.pl zakładka budżet na rok 2011 – Informator budżetowy.

2. BUDŻET GMINY NA 2017 ROK

Budżet został przyjęty Uchwałą Nr XXI/183/16 Rady Gminy Sicienko z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2017 rok, która do końca kwietnia została zmieniona:

- Zarządzeniem nr 16/2017 Wójta Gminy Sicienko z dnia 31 stycznia 2017 roku,
- Uchwałą Nr XXII/196/17 Rady Gminy Sicienko z dnia 22 lutego 2017 roku,
- Zarządzeniem nr 20/2017 Wójta Gminy Sicienko z dnia 2 marca 2017 roku,
- Uchwałą Nr XXIII/210/17 Rady Gminy Sicienko z dnia 29 marca 2017 roku,
- Zarządzeniem nr 28/2017 Wójta Gminy Sicienko z dnia 30 marca 2017 roku
- Zarządzeniem nr 31/2017 Wójta Gminy Sicienko z dnia 10 kwietnia 2017 roku
- Uchwałą Nr XXIV/221 /17 Rady Gminy Sicienko z dnia 26 kwietnia 2017 roku,
- Zarządzeniem nr 35/2017 Wójta Gminy Sicienko z dnia 27 kwietnia 2017 roku

Prognozowany po wprowadzonych zmianach budżet Gminy Sicienko na 2017 rok przedstawia się następująco:

Dochody	41.543.100,41 zł
Wydatki	45.145.392,63 zł
Deficyt	3.602.192,22 zł
Przychody	5.759.412,19 zł
Rozchody	2.157.119,97 zł.

3. SKĄD i JAKIE GMINA SICIENKO UZYSKUJE PIENIĄDZE ?

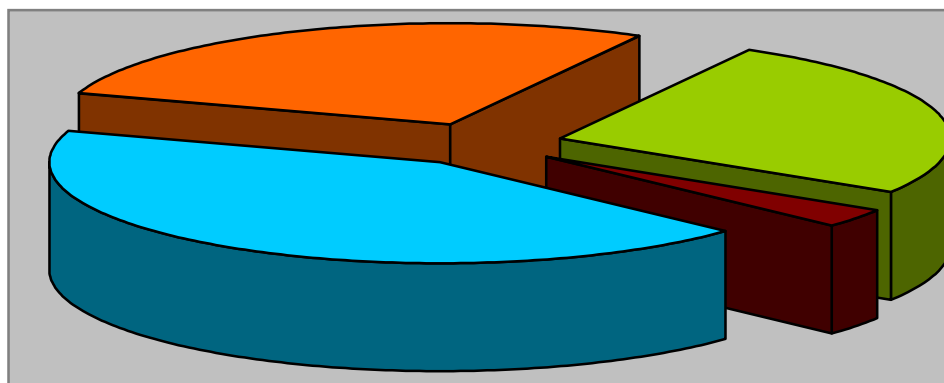

W 2017 roku planowane dochody Gminy Sicienko ogółem, po przeprowadzonych zmianach, według stanu na 30 kwietnia 2017 roku, wynoszą 41.543.100,41 zł. Z tej kwoty dochody bieżące stanowią 39.349.650,51 zł oraz majątkowe 2.193.449,90 zł.

Podział dochodów Gminy Sicienko w 2017 roku

Na ogólną kwotę dochodów składają się:

- **Dochody własne** - 18.748.600,00 zł, tj. 45,13 %
- **Subwencja ogólna** - 10.210.768,00 zł, tj. 24,58 %
- **Dotacje celowe** - 11.218.700,51 zł, tj. 27,00 %
- **Środki z Unii Europejskiej** - 1.365.031,90 zł, tj. 3,29 %.

■	Dochody własne - 45,13%
■	Subwencje - 24,58%
■	Dotacje -27,00%
■	Środki z UE -3,29%

Mówiąc o **dochodach własnych** mamy na myśli środki, które gromadzimy sami na podstawie ustaw albo otrzymujemy od różnych podmiotów. Do dochodów własnych zaliczamy dochody bezpośrednio wpływające na rachunek bankowy Gminy, a więc:

- podatek od nieruchomości,
- podatek rolny,
- podatek od środków transportowych,
- podatek leśny,
- opłata skarbową,
- opłata targowa,
- opłata za zezwolenie na sprzedaż alkoholu,,

- opłata z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w związku ze zmianą planu zagospodarowania przestrzennego,
- inne opłaty pobierane na podstawie odrębnych przepisów,
- dochody z majątku (sprzedaż, najem, dzierżawa, wieczyste użytkowanie),
- pozostałe dochody (odsetki, usługi przewozowe osób niepełnosprawnych, odpłatność za przedszkola, usługi opiekuńcze, zwrot świadczeń , itp.).

Do tej grupy dochodów zalicza się również dochody wpływające do budżetu gminy za pośrednictwem urzędów skarbowych, czyli:

- podatek od czynności cywilnoprawnych,
  - podatek od spadków i darowizn,
  - podatek od działalności gospodarczej
- opłacany w formie karty podatkowej,
- udziały w podatku dochodowym od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej (CIT) .

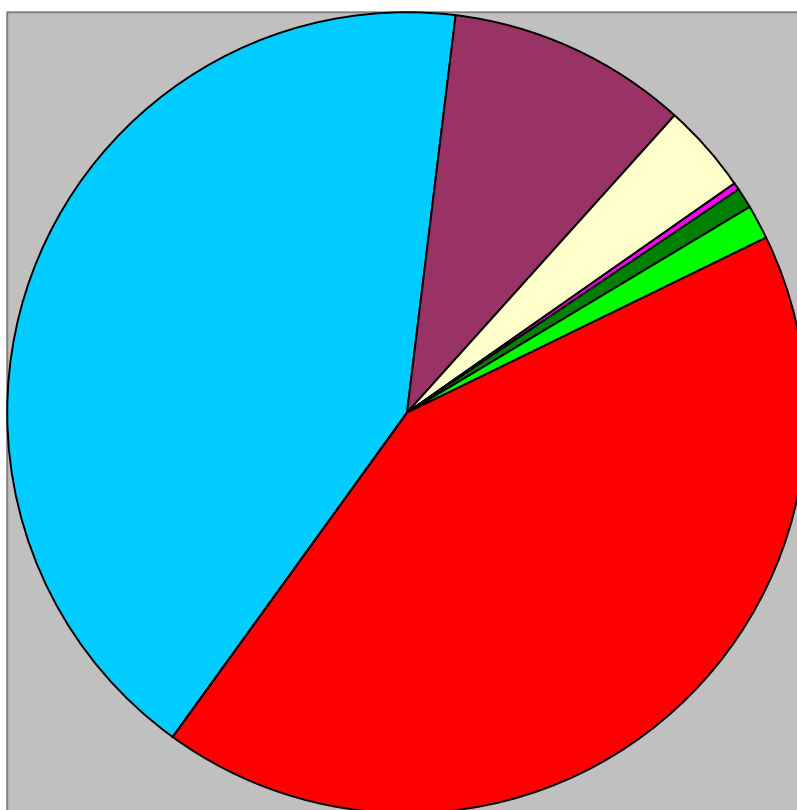
Dochody własne to również udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych przekazywane gminie przez Ministerstwo Finansów.

Na kwotę dochodów własnych w wysokości 18.748.600,00 zł, stanowiących 45,13 % dochodów ogółem, składają się :

- wpływy z podatków – 7.855.100,00 zł,
- wpływy z opłat - 1.830.600,00 zł,
- dochody z majątku gminy – 670.800,00 zł,
- odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy 31.470,00 zł,
- odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej 10.185,00 zł,
- dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego - dotacje celowe na realizację zadań wynikających z porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego - 200.000,00 zł,
- inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów 222.230,00 zł,
- udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zameldowanych na obszarze gminy – 7.909.215,00 zł,
- udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze gminy- 19.000,00 zł.

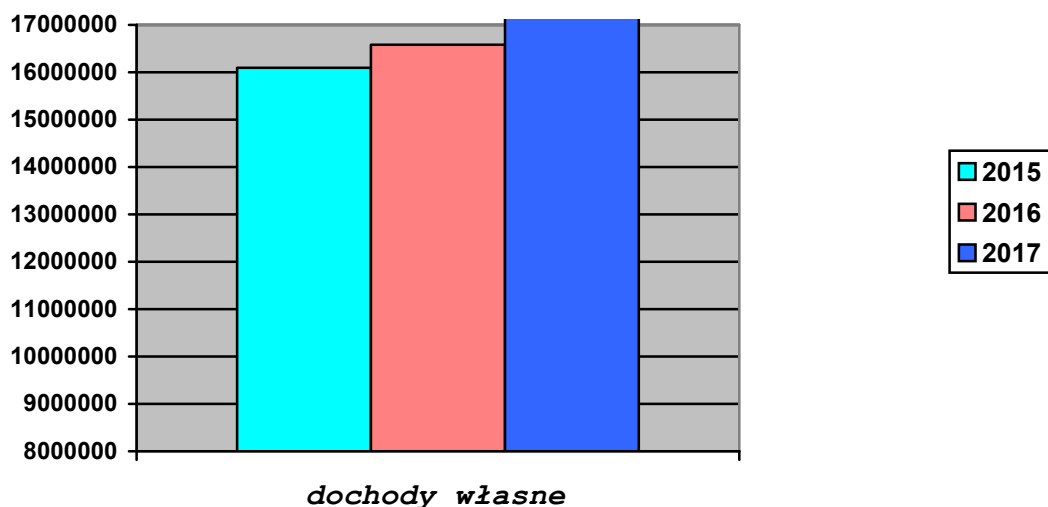
DOCHODY WŁASNE GMINY SICIENKO PLANOWANE NA 2017 ROK

- wpływy z podatków
- wpływy z opłat
- dochody z majątku gminy
- odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochód gminy
- odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy
- dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego
- inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów
- udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych
- udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych

Planowane dochody własne gminy w 2017 roku wynoszą 18.748.600,00 zł, w 2016 roku zostały wykonane w kwocie 16.578.970,59 zł, natomiast w 2015 roku zostały wykonane w wysokości 16.097.576,53 zł.

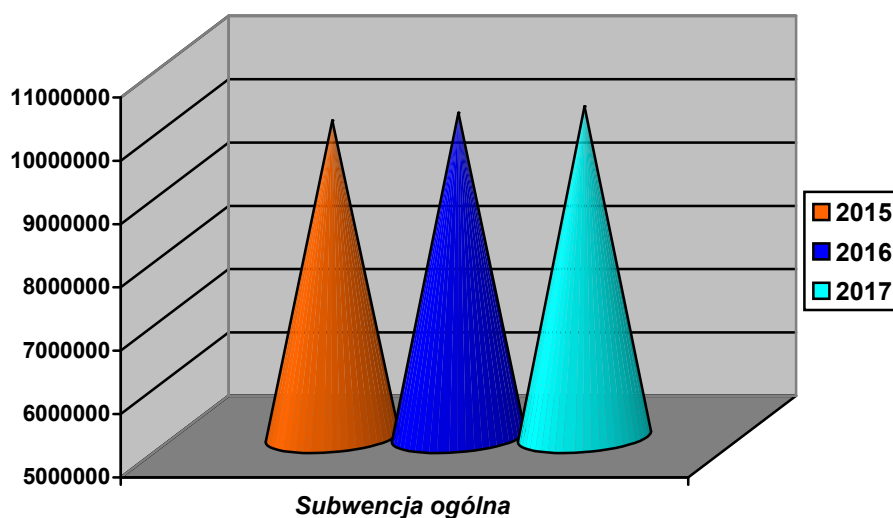
Dochody własne Gminy Sicienko w latach 2015-2017

Subwencja ogólna - to środki pieniężne należne gminie z budżetu państwa. Otrzymujemy je w ratach miesięcznych z Ministerstwa Finansów. Gmina decyduje o ich przeznaczeniu zgodnie z potrzebami i nie ma obowiązku rozliczania się z otrzymanych środków.

Planowana subwencja na 2017 rok wynosi 10.210.768,00 zł, wykonanie wpływów z tego tytułu w 2016 roku wynosiło 10.113.187,00 zł, natomiast w 2015 roku wynosiło 9.992.064,00 zł.

Subwencja ogólna w latach 2015 - 2017

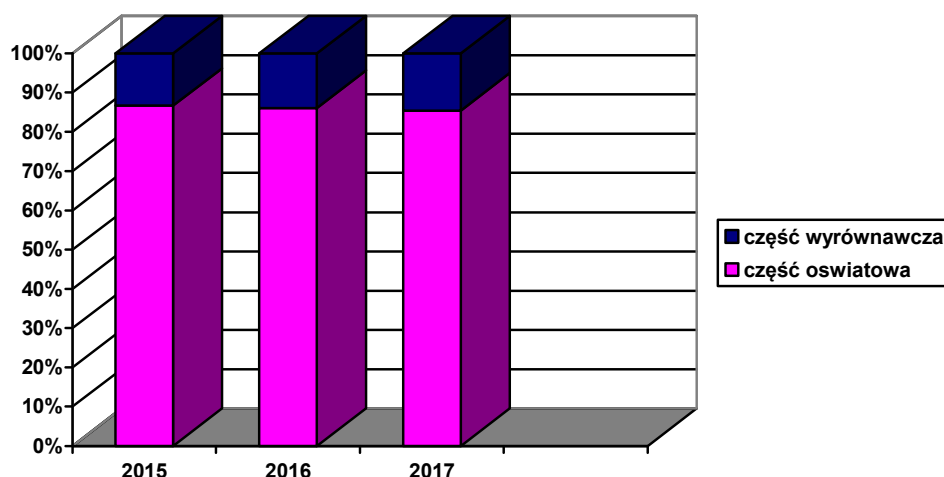

Subwencja ogólna stanowi największą pozycję dochodów naszej gminy. Wpływa ona na rachunek bankowy gminy w miesięcznych ratach. Przekazywana jest przez Ministerstwo Finansów. Planowana kwota na 2017 rok w wysokości 10.210.768,00 zł stanowi 24,58 % ogólnego budżetu. Głównym jej składnikiem jest część oświatowa wynosząca 8.727.737,00 zł. Kwota ta w całości przeznaczana jest na utrzymanie szkół, jednak nie pokrywa ona wszystkich potrzeb, w związku z tym gmina musi dofinansować ten cel z własnych dochodów.

Środki w wysokości 1.483.031,00 zł to część wyrównawcza subwencji ogólnej, na którą składa się kwota uzupełniająca. Gmina w 2017 roku nie otrzyma kwoty podstawowej. Wysokość kwoty podstawowej ustalana jest w oparciu o dochody podatkowe, które gmina może uzyskać z podatku rolnego stosując średnią cenę skupu żyta ogłoszoną przez Prezesa GUS, dla podatku leśnego – średnią cenę sprzedaży drewna ogłoszoną przez Prezesa GUS, a w przypadku innych podatków górne granice stawek podatków obowiązujące w danym roku, bez zwolnień umorzeń i odroczeń. Ze względu na znaczny wzrost dochodów podatkowych wynikający z wyższych wpływów z tytułu podatku od nieruchomości, a także wyższych skutków obniżenia średniej ceny skupu żyta, wskaźnik G dochodów podatkowych gminy w stosunku do liczby mieszkańców gminy stanowi około 97,00 % analogicznego wskaźnika Gg dochodów podatkowych w kraju. Kwotę podstawową otrzymują gminy, których wskaźnik G jest niższy niż 92% wskaźnika Gg.

W 2017 roku Gmina Sicienko nie otrzymuje również części równoważącej subwencji ogólnej.

Podział subwencji ogólnej w latach 2015-2017

Dotacje celowe - to środki, które otrzymujemy z budżetu państwa za pośrednictwem Wojewody lub innych instytucji, np. Krajowego Biura Wyborczego, funduszy celowych. Dotacje celowe mają ściśle określone przeznaczenie. Podlegają dokładnemu rozliczeniu i nie mogą być wydatkowane na inny cel niż zostały przydzielone. Niewykorzystane kwoty dotacji podlegają zwrotowi.

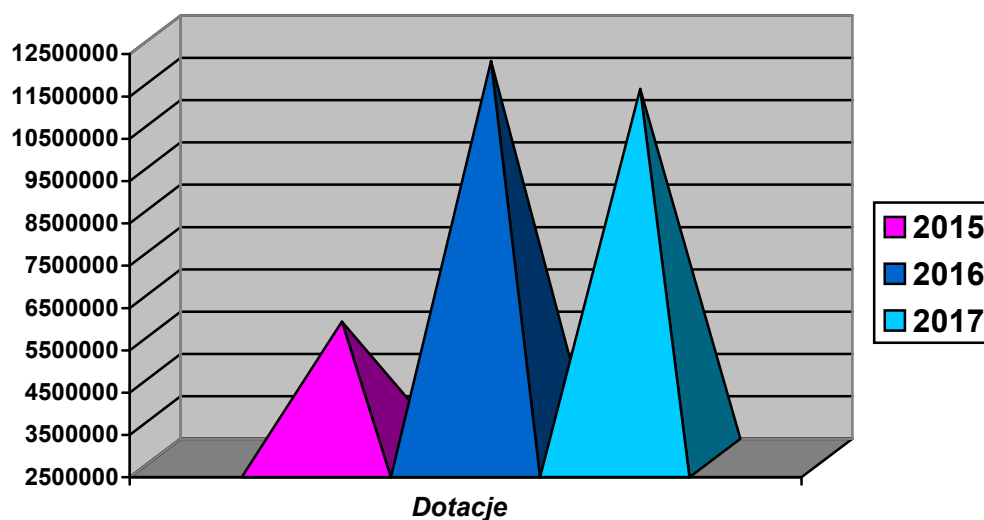
Aktualnie wysokość planowanych dotacji na 2017 roku wynosi 11.218.700,51 zł, co stanowi 27,00 % przewidywanych dochodów, tym:

- dotacje celowe na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej - 9.833.273,51 zł,
- dotacje celowe na realizację zadań własnych gminy - 783.427,00 zł,
- dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej – 2.000,00 zł,
- pomoc finansowa w formie dotacji celowej na zadania własne udzielana między jednostkami samorządu terytorialnego – 600.000,00

Należy zaznaczyć, iż w trakcie roku budżetowego wysokość przyznanych dotacji ulega znacznym zmianom, a także pozyskuje się nowe.

Aktualnie planowane dotacje na 2017 rok wynoszą 11.218.700,51 zł. Wykonanie wpływów z tytułu dotacji za 2016 rok wynosiło 11.877.380,15 zł. W 2015 roku z tytułu dotacji celowych wpłynęło do budżetu gminy 5.720.431,13 zł. Znaczny wzrost dotacji począwszy od 2016 roku jest wynikiem przekazania gminom nowych zadań zleconych z zakresu wspierania rodziny.

Dotacje w latach 2015-2017

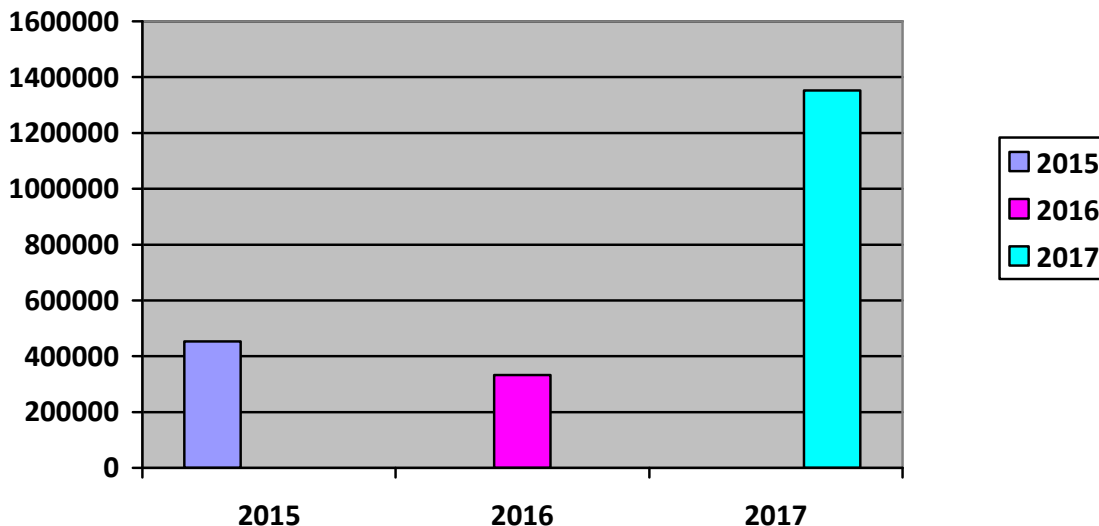
Środki z Unii Europejskiej mają charakter dotacji celowej. Przeznaczone są na określone

cele, a niewykorzystane kwoty dotacji podlegają zwrotowi. Głównymi źródłami środków europejskich są fundusze przyznawane na działania realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a także Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Programy te zostały opracowane na lata 2007-2013, z możliwością wykorzystania środków do czerwca 2016 roku. Z nowej perspektywy finansowej przewidywanej na lata 2014-2020 rozpoczęło się wdrażanie Programu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne. Na ten cel przewidywane w 2017 roku środki wynoszą 12.582,00 zł. W 2017 roku przewidywane są również wpływy, w wysokości 1.352.449,90 zł, z tytułu dofinansowania realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego przedsięwzięć w zakresie budowy dróg oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich zadań dotyczących modernizacji energetycznej szkół.

Planowana wysokość środków unijnych na 2017 rok wynosi łącznie 1.365.031,90 zł. W 2016 roku wysokość pozyskanych środków z funduszy unijnych wynosiła 332.146,49 zł. W 2015 roku z tego tytułu w ramach dochodów wpłynęło do budżetu gminy 453.341,09 zł.

ŚRODKI UNIJNE W LATACH 2015-2017

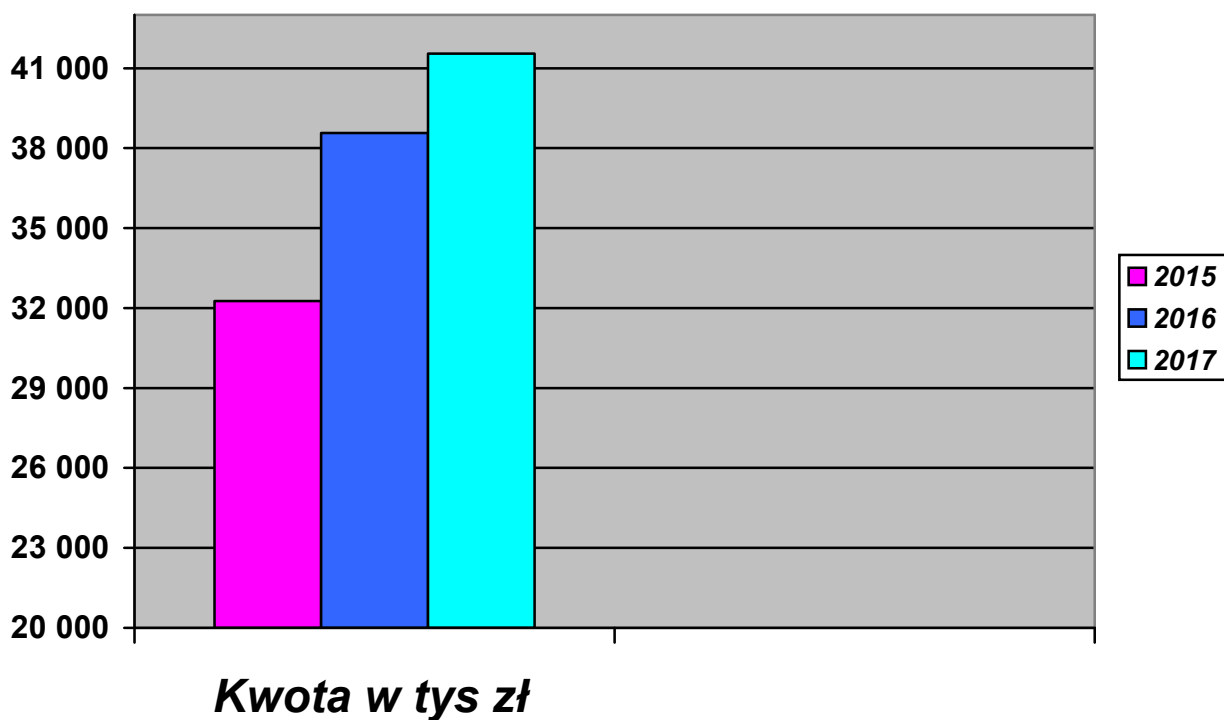

Jak przedstawia się dochód gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca?

W roku 2015 dochody wynosiły 32.261.851,33 zł, w 2016 roku – 38.569.537,74 zł i były większe o 19,55 % od dochodów w roku poprzednim. Aktualnie planowane dochody na 2017 roku wynoszą 41.543.100,41 zł i są o 7,71 % wyższe od dochodów osiągniętych w roku poprzednim.

Dochody budżetu ogółem w latach 2015-2017

<u>Rok</u>	<u>Kwota</u>
2015	32.261.851,33
2016	38.569.537,74
2017	41.543.100,41

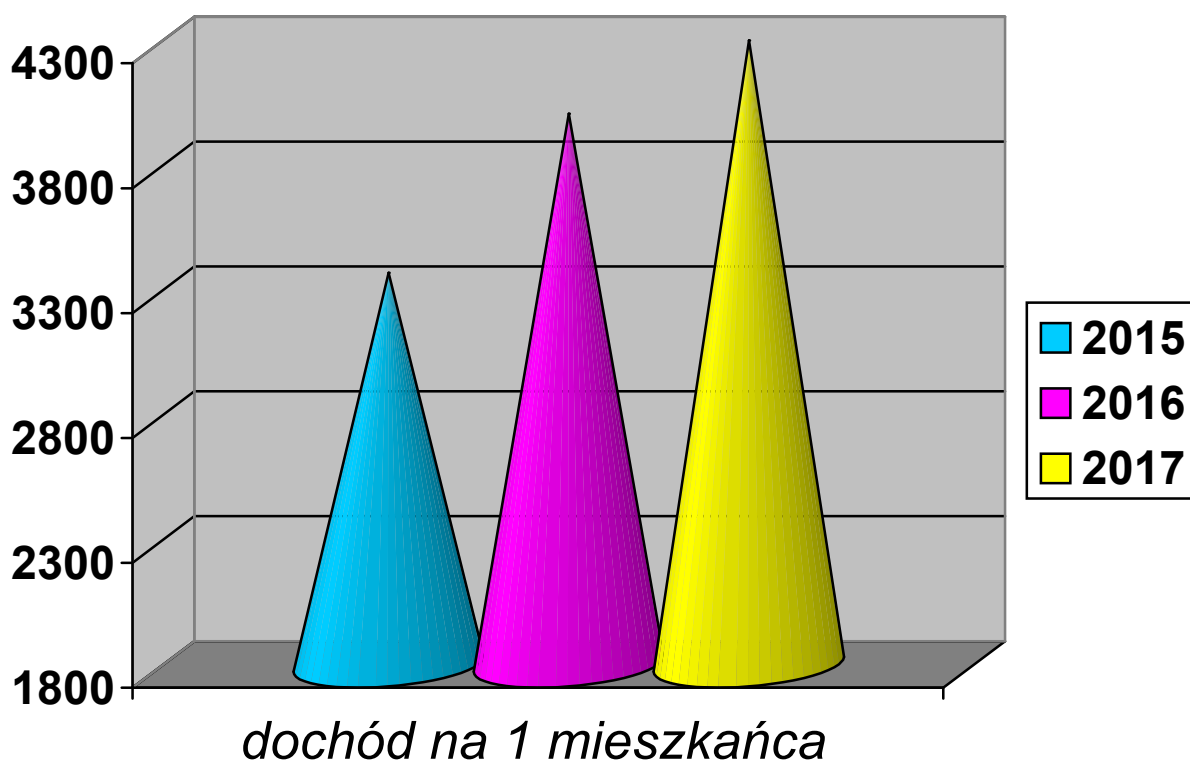

Na dzień 31 grudnia 2015 roku liczba mieszkańców Gminy Sicienko wynosiła 9.579 osób, na dzień 31 grudnia 2016 roku - 9.632 osób.

W związku z tym dochód na 1 mieszkańca gminy wynosił:

- w roku 2015 - 3.367,98 zł
- w roku 2016 - 4.004,31 zł
- w roku 2017 (dochód szacunkowy według liczby mieszkańców na 30.04.2017 roku, która wynosi 9.673)- 4.297,75 zł

Dochody na jednego mieszkańca w latach 2015-2017

4. NA CO GMINA SICIENKO WYDAJE PIENIĄDZE?

Środki pieniężne zgromadzone w budżecie gminy przeznaczone są na realizację zadań nałożonych na gminy ustawowo, które realizowane są przez gminne jednostki organizacyjne.

SAMORZĄDOWY ZAKŁAD BUDŻETOWY

Zadania należące do kompetencji gminy realizuje Zakład Komunalny w Sicienku, ul. Lipowa 1. Zakład ten świadczy usługi komunalne dla mieszkańców i firm z terenu gminy. Główne zadanie Zakładu to uzdatnianie i dostarczanie wody oraz odprowadzanie ścieków. Zakład realizuje również część inwestycji gminy związanych z rozbudową i modernizacją sieci wodociągowych oraz stacji uzdatniania wody. Na zlecenie pozostałych jednostek organizacyjnych

gminy wykonuje również zadania będące w ich kompetencji np.: dowóz uczniów do szkół, bieżące utrzymanie dróg, usługi remontowo - budowlane, itp. Za wykonane prace Zakład wystawia faktury, w ten sposób gromadzi pieniądze na swoją działalność. Zakład Komunalny działa na zasadach samorządowego zakładu budżetowego. Zgromadzone przez siebie dochody przeznacza na działalność statutową. Z budżetu gminy Zakład Komunalny otrzymuje dotację na realizację zakupów inwestycyjnych bądź inwestycji komunalnych oraz dotację przedmiotową.

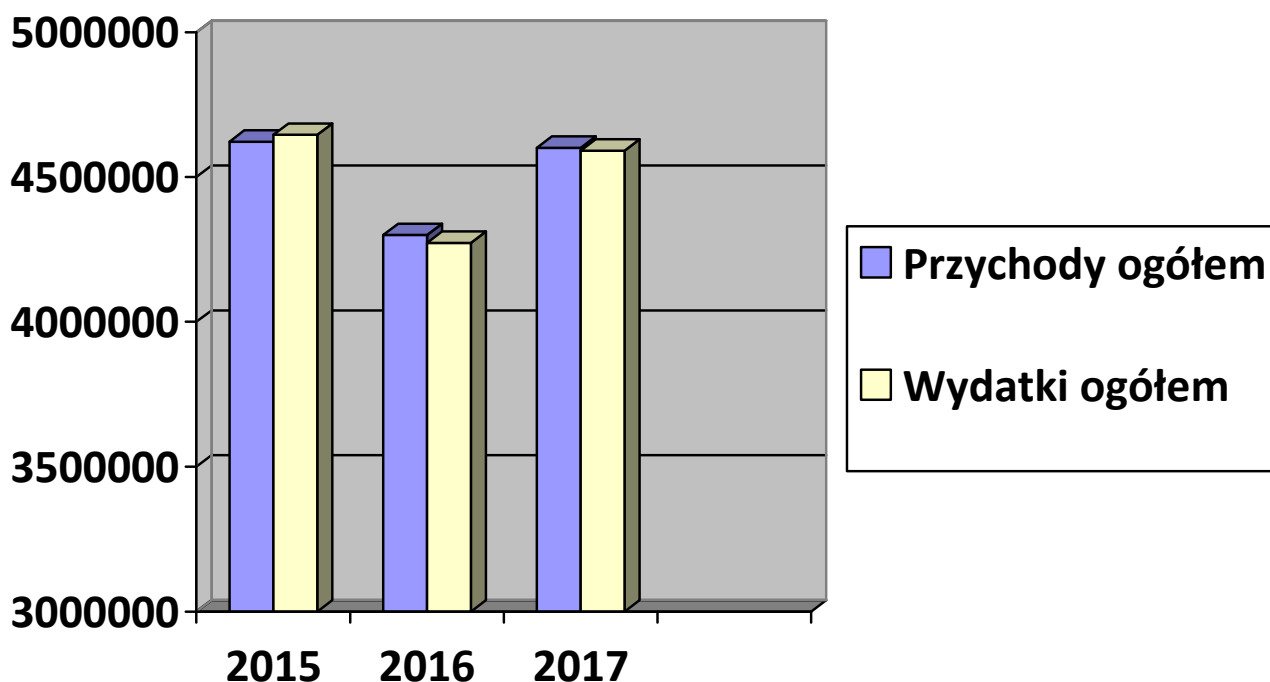
W 2017 roku planowane przychody Zakładu wynoszą 4.600.741,00 zł, w tym dotacja celowa z budżetu gminy na realizację inwestycji 461.741,00 zł oraz dotacja przedmiotowa z budżetu gminy przeznaczona na dofinansowanie zrzutu nieczystości płynnych w wysokości 135.000 zł. Planowane wydatki wynoszą natomiast 4.590.741,00 zł, z tego na inwestycje 611.741,00 zł.

Osiągnięte w 2016 roku przychody wynosiły 4.299.884,02 zł, w tym dotacja celowa z budżetu gminy na zadania inwestycyjne w łącznej wysokości 314.667,80 zł oraz dotacja przedmiotowa 126.633,50 zł. Natomiast wydatki w tym roku wyniosły 4.272.247,41 zł, z czego na inwestycje wydatkowano 352.211,71 zł.

W 2015 roku Zakład osiągnął przychody w wysokości 4.622.122,86 zł, w tym dotacja celowa z budżetu gminy na realizację inwestycji w kwocie 755.172,11 zł oraz dotacja przedmiotowa 126.394,66 zł. Poniesione wydatki w 2015 roku wynosiły 4.645.959,38 zł, z tego na inwestycje 804.097,92 zł.

Przychody i wydatki Zakładu Komunalnego w latach 2015-2017

SAMORZĄDOWE INSTYTUCJE KULTURY

Zadania z zakresu bieżącej działalności kultury oraz bibliotek realizowane są przez dwie instytucje kultury: Gminny Ośrodek Kultury (GOK) oraz Gminną Bibliotekę Publiczną (GBP). Środki planowane na działalność GOK w 2017 roku wynoszą 963.110,00 zł, w tym z budżetu gminy dotacja podmiotowa w kwocie 910.000,00 zł oraz dotacja celowa na zadania inwestycyjne w wysokości 13.000,00 zł. Pozostałe środki w wysokości 40.110,00 zł

planowane są z dochodów własnych GOK. Na działalność GBP przeznaczone są środki w wysokości 158.705,00 zł, w tym dotacja podmiotowa z budżetu gminy 144.500,00 zł. Pozostałą kwotę 14.205,00 zł stanowią dochody własne. Zgromadzone dochody instytucje kultury przeznaczają na swoją działalność.

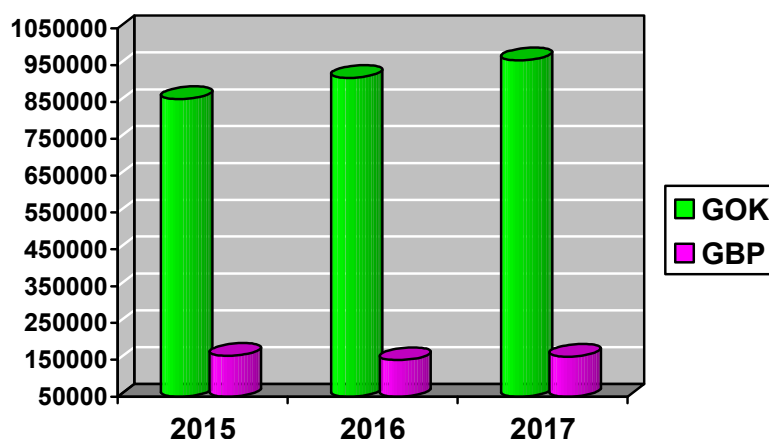
W 2016 roku GOK zrealizował dochody w wysokości 918.794,21 zł, w tym z budżetu gminy dotacja podmiotowa 850.000,00 zł, pozostała kwota 68.794,21 zł to dochody własne. Koszty poniesione w 2016 roku na działalność GOK wynosiły 915.306,28 zł. Poza tym w 2016 roku oddano do użytkowania nowy obiekt kulturalny – Świetlicę wiejską w Pawlówku, który został wybudowany ze środków budżetu gminy. Zadanie to było wskazane do realizacji przez mieszkańców w ramach wyodrębnionego Funduszu sołeckiego.

Natomiast przychody GBP w 2016 roku wynosiły 149.242,51 zł, w tym dotacja podmiotowa z budżetu gminy 142.150,00 zł, dotacja celowa z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 6.067,00 zł, pozostała kwota 1.025,51 zł to dochody własne GBP. Koszty poniesione na realizację zadań z zakresu działalności GBP w 2016 roku wynosiły 149.189,10 zł.

W 2015 roku dochody GOK wynosiły 869.433,35 zł, w tym dotacja podmiotowa z budżetu gminy 819.000,00 zł oraz dochody własne 50.433,35 zł. Koszty działalności GOK wynosiły 857.905,81 zł. Natomiast GBP zrealizowała przychody w kwocie 161.097,10 zł, w tym dotacja z budżetu gminy 138.650,00 zł, z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – 5.962,00 zł oraz dochody własne 16.485,10 zł. Poniesione koszty na działalność GBP wynosiły 161.092,98 zł.

Koszty na realizację zadań z zakresu kultury w latach 2015-2017

JEDNOSTKI BUDŻETOWE

Pozostałe zadania należące do kompetencji gminy realizują jednostki organizacyjne działające jako jednostki budżetowe. Jednostki te na swoją działalność otrzymują środki z budżetu gminy natomiast wszystkie swoje dochody muszą odprowadzać do budżetu. Do tej grupy jednostek zaliczamy:

- Urząd Gminy Sicienko, ul. Mrotecka 9,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku, ul. Mrotecka 9,
- Szkoły Podstawowe w Kruszynie, Strzelewie, w skład których wchodzi również oddziały przedszkolne,
- Szkoły Podstawowe w Samsiecznie i Trzemiętowie,
- Zespoły Szkół w Sicienku i Wojnowie, w skład których wchodzi: szkoły podstawowe, gimnazja i oddziały przedszkolne.

W 2017 roku jednostki te planują wydatkować zgromadzone w budżecie gminy środki pieniężne na następujące cele:

❖ **Rolnictwo i łowiectwo** - 1.235.286,73 zł, tj. 2,74 % wydatków ogółem, w tym na:

- utrzymanie urządzeń melioracji wodnych – 10.135,00 zł,
- Budowę i modernizację infrastruktury wodociągowej - 561.741,00 zł,
- składki na rzecz Izby Rolniczej - 31.000,00 zł,
- pozostałe wydatki - 632.407,73 zł.

❖ **Leśnictwo** - 920,00 zł. Kwota ta stanowi niespełna 0,01 % wydatków.

❖ **Transport i łączność** - 3.417.880,72 zł. Kwota ta stanowi 7,57 % wydatków, z tego na:

- drogi wojewódzkie – 235.000,00 zł
- drogi powiatowe - 1.175.600,00 zł,
- drogi gminne - 2.007.280,72 zł.

❖ **Turystyka** - 2.000,00 zł, co stanowi niespełna 0,01 % wydatków ogółem.

❖ **Gospodarka mieszkaniowa - 757.374,00 zł, tj. 1,68 % budżetu, w tym na:**

- gospodarka gruntami i nieruchomościami - 272.110,00 zł,
- pozostała działalność - 485.264,00 zł;

❖ **Działalność usługowa - 104.700,00 zł, czyli 0,23 % wydatków ogółem, kwota ta przeznaczona jest na:**

- przygotowanie projektu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla nieruchomości nieobjętych planem, opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Sicienko, opracowanie zmian Miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz prace związane z opracowaniem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sicienko – 100.700,00 zł,
- cmentarze (groby wojenne) – 4.000,00 zł.

❖ **Informatyka – 1.863,19 zł, co stanowi niespełna 0,01 % planowanych wydatków ogółem.** Środki te przeznaczone są na działania związane z przeciwdziałaniem wykluczeniu cyfrowemu.

❖ **Administracja publiczna - 4.117.813,00 zł, tj. 9,12 % budżetu, z tego na**

- urzędy wojewódzkie (administracja państwowa) – 207.185,00 zł,
- starostwa powiatowe (dofinansowanie wydziału komunikacji) – 8.328,00 zł,
- rada gminy - 107.500,00 zł,
- urząd gminy – 3.390.428,00 zł, w ramach tych wydatków prowadzona jest kompleksowa obsługa finansowo- księgowa wszystkich jednostek budżetowych (urzędu gminy, zespołów szkół, szkół podstawowych oraz ośrodka pomocy społecznej)
- promocja gminy – 47.700,00 zł,
- pozostała działalność (sołtysi, obsługa, konserwatorzy sprzętu OSP, itp.) – 356.672,00 zł.

❖ **Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa - 2.646,00 zł, co stanowi niespełna 0,01 % planowanych wydatków ogółem, w tym na :**

- prowadzenie rejestru wyborców 2.646,00 zł,

❖ **Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa - 152.600,00 zł, czyli 0,34 % wydatków, z tego na :**

- komendy powiatowe policji – 6.000,00 zł,
- ochotnicze straże pożarne – 109.000,00 zł,
- obronę cywilną - 37.600,00 zł,

- ❖ **Obsługa długu publicznego 200.000,00 zł, czyli 0,44 % wydatków ogółem;**

❖ **Różne rozliczenia 185.000,00 zł, co stanowi 0,41 %**

- rezerwa ogólna -85.000,00 zł,
- rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego na terenie gminy – 100.000,00 zł;

❖ **Oświata i wychowanie 14.118.130,90 zł, tj. 31,27 % wydatków, w tym na :**

- szkoły podstawowe – 6.785.674,90 zł,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych – 1.620.932,00 zł,
- przedszkola – 363.168,00 zł,
- inne formy wychowania przedszkolnego – 14.000,00 zł,
- gimnazja – 2.106.559,00 zł,
- dowóz uczniów do szkół – 902.300,00 zł,
- doksztalcanie nauczycieli – 57.620,00 zł,
- stołówki szkolne – 793.192,00 zł,
- realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych oraz innych formach wychowania przedszkolnego – 100.259,00 zł,
- realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i gimnazjach – 1.293.026,00 zł,
- pozostałe wydatki (fundusz socjalny dla emerytów i rencistów) – 81.400,00 zł;

❖ **Ochrona zdrowia - 173.800,00 zł, czyli 0,38 % wydatków ogółem, w tym na :**

- lecznictwo ambulatoryjne - 2.500,00 zł,
- programy profilaktyki zdrowotnej – 7.000,00 zł,
- zwalczanie narkomanii - 9.200,00 zł,
- przeciwdziałanie alkoholizmowi - 155.000,00 zł,
- pozostała działalność – 100,00 zł;

❖ **Pomoc społeczna - 1.607.179,58 zł, kwota ta stanowi 3,56 % wydatków i jest przeznaczona na:**

- pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej – 179.600,00 zł,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - 5.000,00 zł,
- zasiłki i pomoc w naturze – 167.199,00 zł,
- składki na ubezpieczenia zdrowotne - 41.150,00 zł,
- zasiłki stałe – 117.719,00 zł,
- usługi opiekuńcze – 40.427,00 zł,
- dożywianie uczniów w szkołach i realizacja rządowego programu: „Posiłek dla potrzebujących” – 137.066,00 zł,
- utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej – 755.656,00 zł,
- wypłata dodatków mieszkaniowych i energetycznych – 111.537,58 zł,
- działalność punktu interwencji kryzysowej – 6.825,00 zł,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi – 11.000,00 zł.
- pozostała działalność oraz organizacja prac społecznie użytecznych - 34.000,00 zł.

❖ **Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej – 10.000,00 zł, co stanowi 0,02 % budżety w tym na:**

- pomoc dla repatriantów – 10.000,00 zł (środki te pochodzą z darowizny przeznaczonej na ten cel).

❖ **Edukacyjna opieka wychowawcza – 112.285,00 zł, co stanowi 0,25% wydatków z tego na :**

- wczesne wspomaganie rozwoju dziecka – 30.077,00 zł,
- pomoc materialną dla uczniów (stypendia szkolne socjalne) – 78.000,00 zł,
- pomoc materialną dla uczniów (stypendia szkolne motywacyjne) – 4.000,00 zł
- doksztalcanie nauczycieli – 208,00 zł.

❖ **Rodzina – 9.613.846,20 zł, co stanowi 21,30 % planowanych ogółem wydatków, z tego na :**

- świadczenia wychowawcze „Rodzina 500+” – 6.055.340,00 zł
- świadczenia rodzinne i Fundusz Alimentacyjny – 3240.081,00 zł,
- Kartę Dużej Rodziny – 107,20 zł,
- pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych – 175.000,00 zł
- dofinansowanie rodzin zastępczych – 66.000,00 zł,
- wspieranie rodziny 61.198,00 zł,

- dofinansowanie działalności żłobków – 12.000,00 zł,
- pozostała działalność – realizacja programu „Za życiem” - 4.120,00 zł.

❖ **Gospodarka komunalna i ochrona środowiska - 7.211.840,31 zł, tj. 15,97 % budżetu, z tego na:**

- oświetlenie ulic, placów i dróg - 363.000,00 zł,
- gospodarka ściekowa i ochrona wód – 5.306.610,00

zł,
ze

- gospodarka odpadami – 1.186.430,31 zł,
- wydatki związane z ochroną środowiska finansowane środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz opłaty produktowej 3.500,00 zł,
- pozostała działalność, w tym organizacja prac publicznych - 352.300,00 zł;

❖ **Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego – 1.809.500,00 zł, czyli 4,01 % wydatków ogółem, w tym na :**

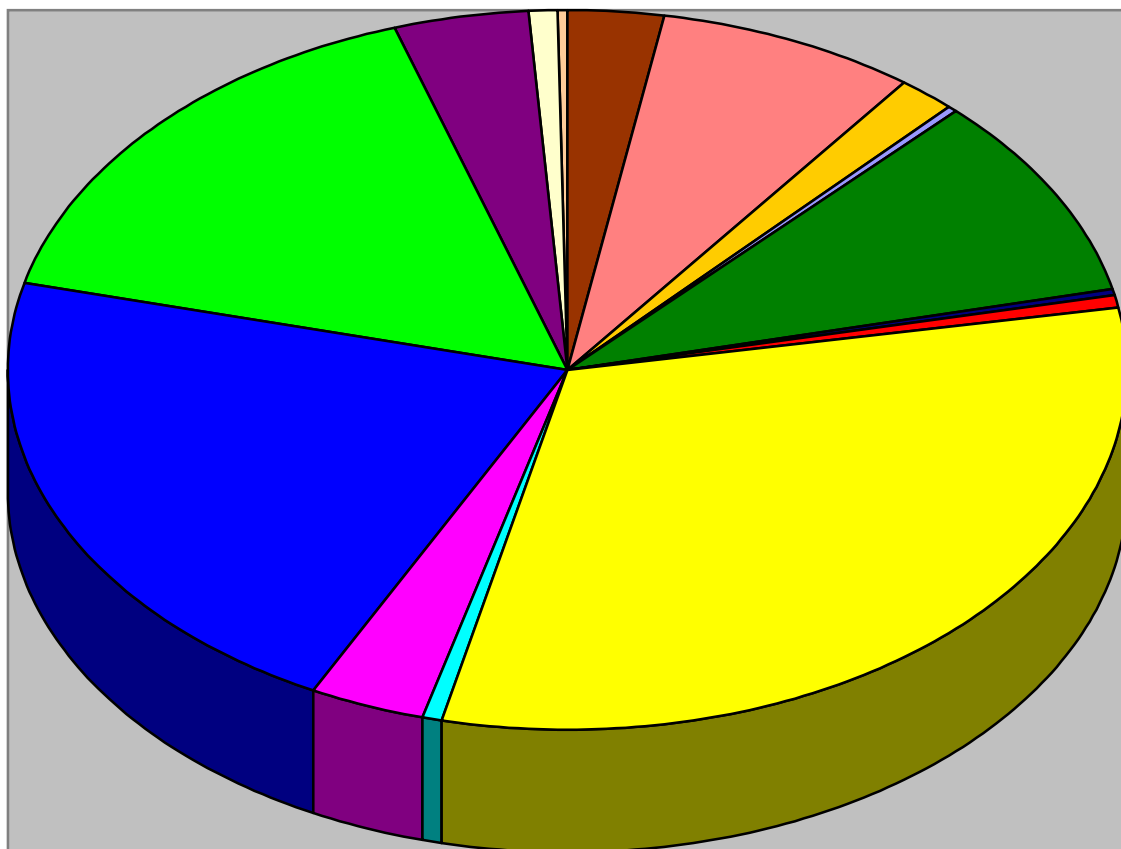
- dotacja podmiotowa na bieżącą działalność instytucji kultury 1.054.500,00 zł,
- wydatki inwestycyjne w zakresie kultury – 740.000,00 zł,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi – 15.000,00 zł;

❖ **Kultura fizyczna - 310.730,00 zł, tj. 0,69 % budżetu, w tym na:**

- obiekty sportowe (budowa boisk) – 120.000,00 zł,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi – 163.000,00 zł,
- pozostała działalność (sport masowy) - 27.730,00 zł.

Podział wydatków Gminy Sicienko w 2017 roku

■ Rolnictwo i łowiectwo	■ Leśnictwo
■ Transport i łączność	■ Turystyka
■ Gospodarka mieszkaniowa	■ Działalność usługowa
■ Administracja publiczna	■ Urzędy naczelných organów władzy
■ Bezpieczeństwo publiczne	■ Obsługa długu
■ Oświata i edukacyjna opieka wychowawcza	■ Ochrona zdrowia
■ Pomoc społeczna i	■ Rdzina
■ Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	■ Kultura
■ Kultura fizyczna	■ Rezerwa

5. NA CO WYDAJEMY NAJWIĘCEJ PIENIĘDZY?

OŚWIATA I WYCHOWANIE

Od lat największą pozycję w budżecie gminy stanowią wydatki na oświatę oraz edukacyjną opiekę wychowawczą.

Aktualnie do 6 szkół podstawowych uczęszcza 657 dzieci, z tego: do Szkoły Podstawowej w Sicienku 123 dzieci, w Wojnowie – 176 dzieci, w Kruszynie - 153 dzieci, w Strzelewie – 73 dzieci, w Samsiecznie - 68 dzieci oraz w Trzęmiętowie - 64 dzieci. Natomiast do 2 gimnazjów uczęszcza łącznie - 233 uczniów, z tego do gimnazjum w Sicienku - 115 i w Wojnowie - 118. Do oddziałów „zerowych” przy każdej ze szkół

podstawowych uczęszcza łącznie 64 dzieci. Natomiast do oddziałów przedszkolnych dla dzieci młodszych funkcjonujących w Sicienku, Wojnowie, Kruszynie i Strzelewie uczęszcza 224 dzieci. Gmina dofinansowuje również pobyt w niepublicznym punkcie przedszkolnym, oddziałach przedszkolnych oraz przedszkolach w Bydgoszczy i gminach ościennych dla około 82 dzieci.

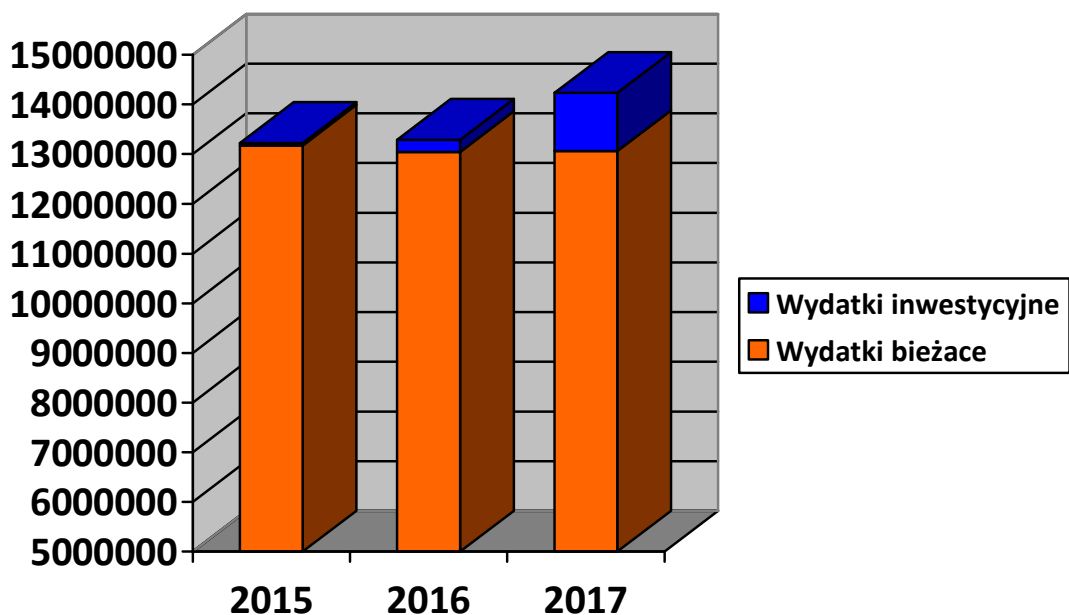

Planowane środki pieniężne na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą w 2017 roku wynoszą łącznie 14.230.415,90 zł, w tym wydatki inwestycyjne

1.165.941,90 zł. Kwota ta stanowi 31,52 % wydatków ogółem. W 2016 roku na powyższy cel wydatkowano łącznie 13.292.666,84 zł, w tym na inwestycje 246.087,79 zł. Natomiast w 2015 roku wydatki na oświatę i edukacyjną opiekę wychowawczą wynosiły ogółem 13.223.736,92 zł, w tym na inwestycje 52.932,23 zł.

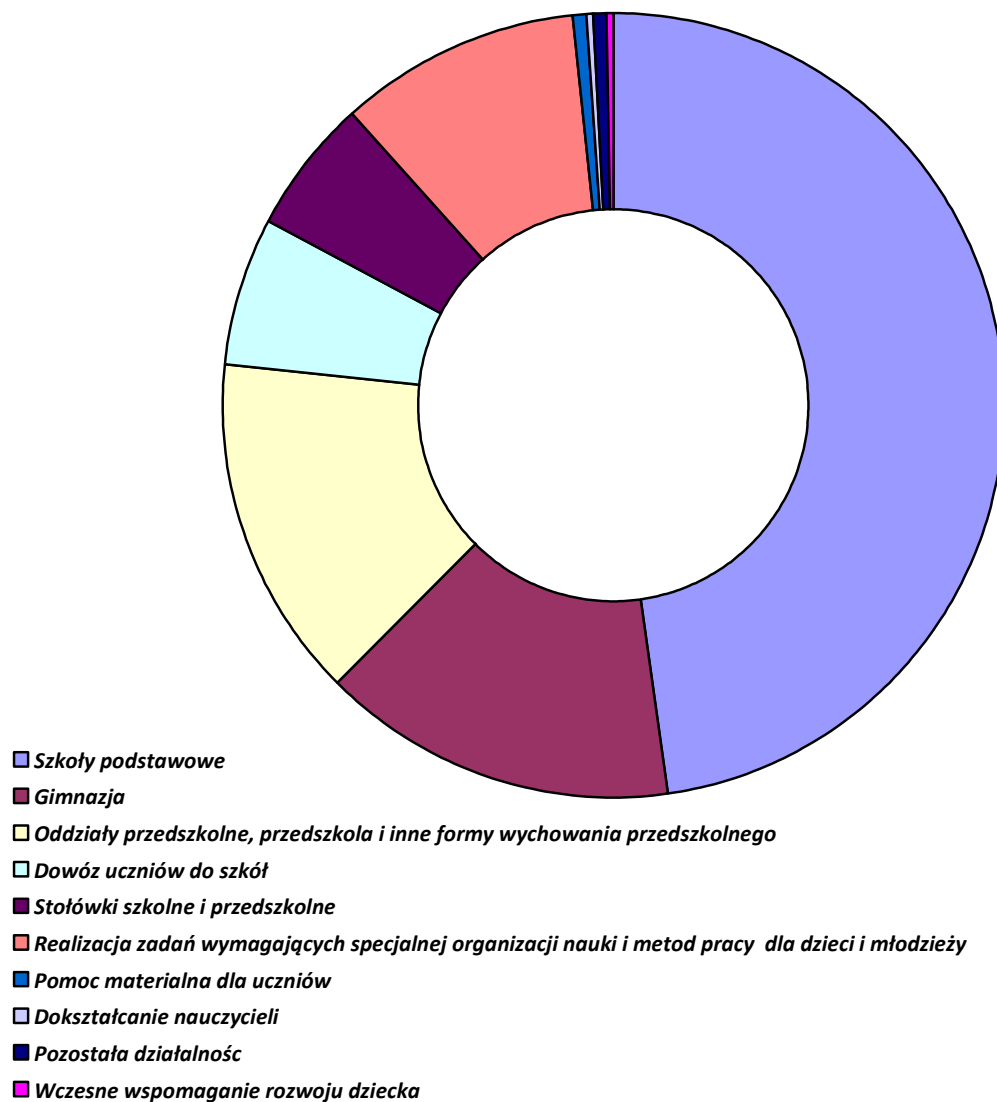
WYDATKI NA OŚWIATĘ W LATACH 2015-2017

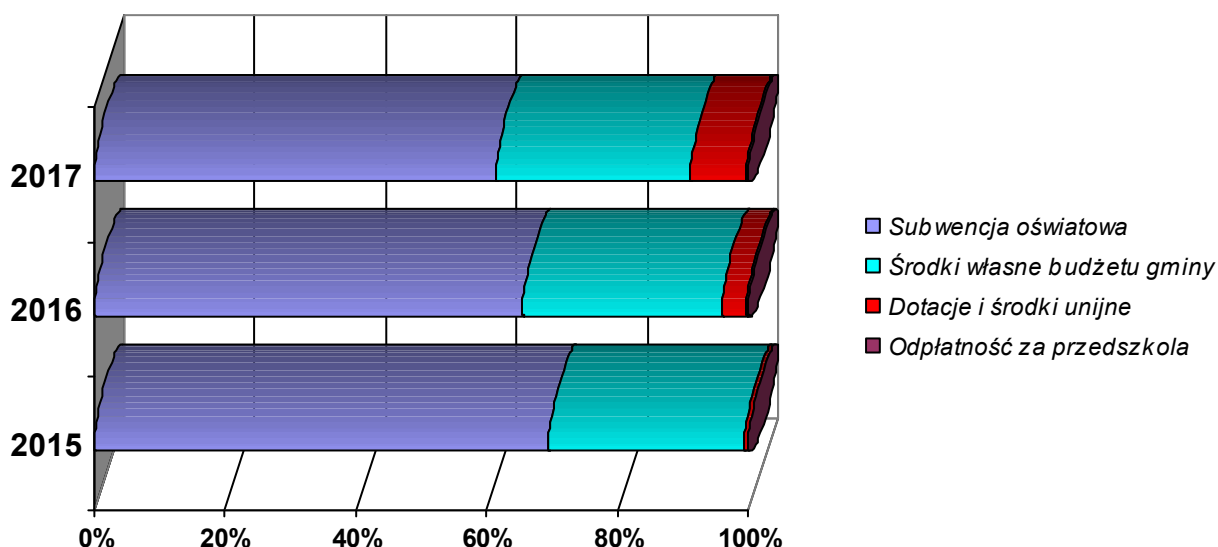
Wydatki na powyższy cel pokrywane są z subwencji oświatowej, dochodów własnych gminy, odpłatności rodziców, a także pozyskanych dotacji i środków unijnych.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015 ROK	2016 ROK	2017 ROK
NAKŁADY OGÓŁEM, w tym z:	13 223 737	13 292 667	14 230 416
Subwencji oświatowej	8 659 766	8.706.636	8 727 737
Środków własnych budżetu gminy	3 720 211	4 034 999	4 234 729
Dotacji i środków unijnych	793 224	501 243	1 217 950
Odpłatności za przedszkola	50 536	49 789	50 000

**Podział wydatków na oświatę i edukacyjną opiekę
wychowawczą w 2017 roku**

Finansowanie wydatków gminy na funkcjonowanie szkół oraz edukacyjną opiekę wychowawczą w latach 2015-2017

POMOC SPOŁECZNA I RODZINA

Drugim zadaniem, na które Gmina Sicienko przeznaczają największe środki jest pomoc społeczna, pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej oraz wsparcie rodzin. Na ten cel w 2017 roku planowane są środki w wysokości 11.231.025,78 zł. Kwota ta stanowi 24,88 % ogółu wydatków.

Zadania te realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Urząd Gminy.

Na zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przeznaczono 1.775.840,00 zł, w tym:

- pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – 175.000,00 zł,
- pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej – 179.600,00 zł,
- dofinansowanie rodzin zastępczych – 66.000,00 zł,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – 5.000,00 zł
- wspieranie rodziny – 61.198,00 zł,
- zasiłki i pomoc w naturze – 167.199,00 zł,
- składki na ubezpieczenia zdrowotne - 20.000,00 zł,
- zasiłki stałe – 117.719,00 zł,
- usługi opiekuńcze – 40.427,00 zł,
- dożywianie uczniów w szkołach i realizacja rządowego programu: „Posiłek dla potrzebujących” - 137.066,00
- pozostałe zadania oraz organizacja prac społecznie użytecznych – 34.150,00 zł,
- utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej – 755.656,00 zł,
- działalność punktu interwencji kryzysowej – 6.825,00 zł,
- pomoc dla repatriantów – 10.000,00 zł.

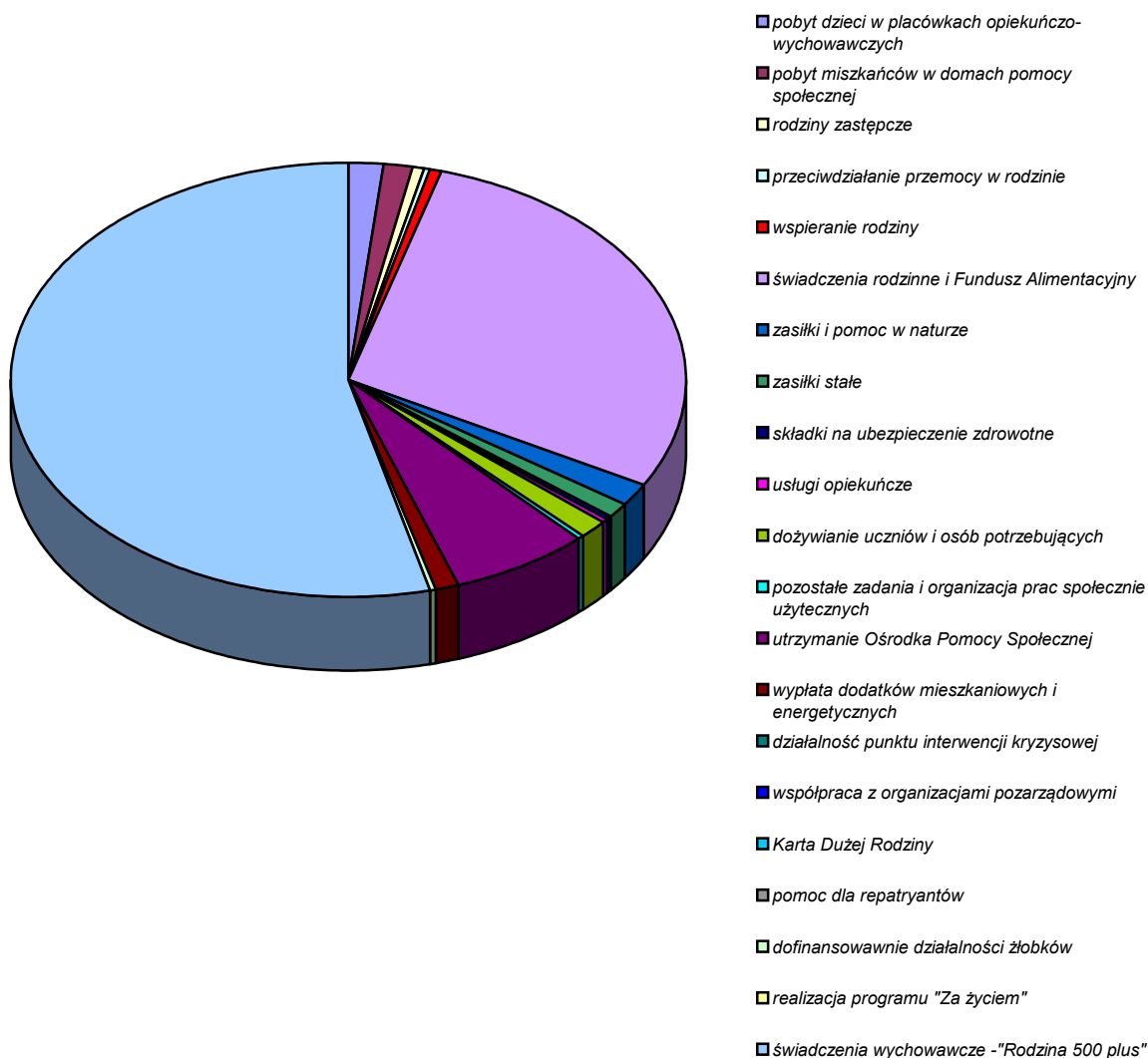

Planowane wydatki na zadania realizowane przez Urząd Gminy wynoszą 9.455.185,78 zł, w tym:

- świadczenie wychowawcze – „Rodzina 500 plus” - 6.055.340,00 zł
- świadczenia rodzinne i Fundusz Alimentacyjny – 3.240.081,00 zł,
- wypłata dodatków mieszkaniowych i energetycznych – 111.537,58 zł,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi – 11.000,00 zł,
- składki na ubezpieczenia zdrowotne - 21.000,00 zł,
- Karta Dużej Rodziny – 107,20 zł,
- dofinansowanie działalności żłobków 12.000,00 zł,
- pozostała działalność – realizacja programu „Za życiem” - 4.120,00 zł.

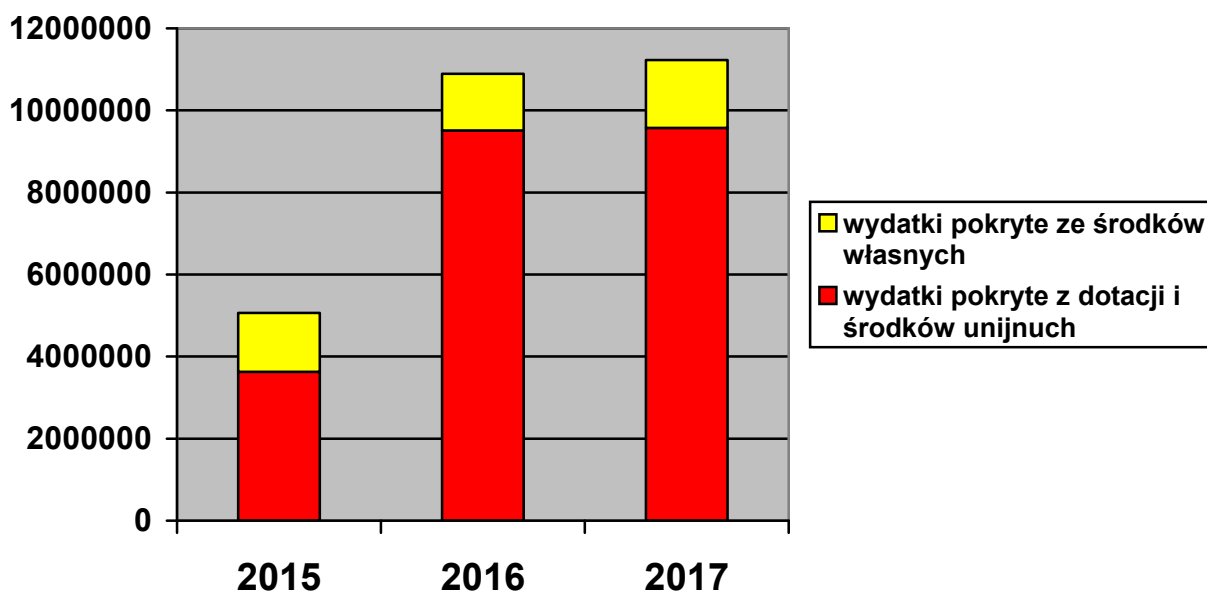
**Wydatki gminy na pomoc społeczną
i działania na rzecz rodziny w 2017 roku.**

Realizowane przez gminę zadania należą zarówno do kompetencji gminy jak i państwa. W związku, z tym na realizację tych zadań gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa, która w 2017 roku wynosi 9.576.638,78 zł, w tym na zadania zlecone 9.130.219,78 zł tj. 81,29 % planowanych wydatków na pomoc społeczną oraz na zadania własne 446.419,00 zł, co stanowi 3,97 %. Pozostałe 14,74 %, tj. 1.654.387,00 zł Gmina planuje wydać ze środków własnych. Zabezpieczone środki na pomoc społeczną nie pokrywają wszystkich potrzeb, jednakże wzorem lat ubiegłych przewiduje się pozyskanie wyższych dotacji z budżetu państwa na powyższy cel.

Wydatki na pomoc społeczną w roku 2015 wynosiły 4.878.092,10 zł, w tym dotacja celowa z budżetu państwa na zadania własne i zlecone 3.628.592,74 zł. Natomiast poniesione w 2016 roku wydatki wynosiły 10.892.875,99 zł. Na powyższy cel Gmina otrzymała dotację z budżetu państwa na realizację zadań zleconych i własnych w łącznej kwocie 9.507.168,46 zł.

Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej w latach 2015-2017

GOSPODRKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA

W 2017 roku znaczne nakłady finansowe przeznaczone są na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska. Planowana na ten cel kwota wynosi 7.211.840,31 zł, co stanowi 15,97% przewidywanych wydatków ogółem. Z powyższej kwoty 5.306.610,00 zł przeznaczone jest na zadania w zakresie gospodarki ściekowej. W ramach tych środków na inwestycje związane z budową kanalizacji przeznaczone jest 4.921.610,00 zł w tym dotację celową w zakresie dofinansowania przydomowych oczyszczalni ścieków 20.000,00 zł. Przewidywane jest również przekazanie dotacji przedmiotowej dla Zakładu Komunalnego w Sicienku z przeznaczeniem na pokrycie kosztów zrzutu odpadów ciekłych na oczyszczalnię w łącznej wysokości 135.000,00 zł oraz dopłatę do ścieków odprowadzanych kanalizacją w kwocie 250.000,00 zł.

Na wydatki bieżące związane z gospodarką odpadami planowana jest kwota 1.186.430,31 zł, w tym na dotację celową dla Miasta Bydgoszczy na dofinansowanie spalania odpadów przekazanych z terenu Gminy Sicienko 400.000,00 zł.

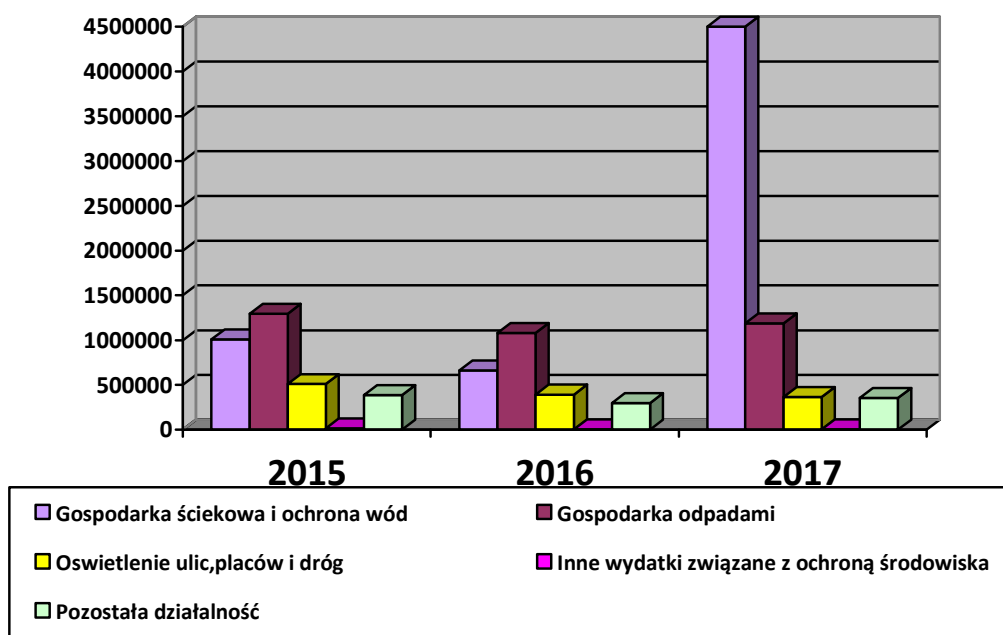

Kwota 363.000,00 zł przeznaczona jest na oświetlenie ulic, w tym na rozbudowę oświetlenia ulicznego 83.000,00 zł. Na pozostałe zadania bieżące w zakresie ochrony środowiska i gospodarki komunalnej, w tym organizację prac publicznych i interwencyjnych przeznaczona jest kwota 355.800,00 zł.

W 2016 w tym dziale wydatkowano kwotę 2.436.518,09 zł. W ramach powyższych środków na inwestycje w zakresie gospodarki ściekowej przeznaczono 874.021,21 zł, w tym na dotację celową dla Zakładu Komunalnego przeznaczoną na dofinansowanie zakupu koparko-ładowarki 216.247,97 zł oraz dotację celową w zakresie dofinansowania przydomowych oczyszczalni ścieków 7.823,70 zł. Na rozbudowę oświetlenia ulicznego w 2016 roku wydatkowano 145.511,06 zł. W 2015 roku wydatki w dziale gospodarka komunalna i ochrona środowiska wyniosły 3.212.309,25 zł. W ramach powyższych środków na wydatki inwestycyjne w zakresie gospodarki ściekowej przeznaczono kwotę 620.346,03 zł. Na rozbudowę oświetlenia ulicznego w 2015 roku wydatkowano 189.465,21 zł.

Wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w latach 2015-2017

DROGI

Równie ważnym zadaniem jest utrzymanie dróg. Planowane wydatki na drogi w 2017 roku wynoszą 3.417.880,72 zł. Stanowi to 8,07% ogólnych środków przeznaczonych na wydatki. Kwota ta wydatkowana jest na:

- drogi wojewódzkie – 235.000,00 zł,
- drogi powiatowe – 1.175.600,00 zł,
- drogi gminne – 2.007.280,72 zł.

W 2017 roku z budżetu gminy przewidywane jest udzielenie pomocy finansowej dla Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu w wysokości 235.000,00 zł z przeznaczeniem na wykup gruntów przeznaczonych pod wybudowaną w 2016 roku ścieżkę pieszko-rowerową Wojnowo- Mochle oraz dofinansowanie budowy chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 243 w Słupowie.

Na utrzymanie dróg powiatowych gmina otrzymuje dotację ze Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy. Środki te w wysokości 200.000,00 zł nie pokrywają potrzeb w tym zakresie. W 2017 roku przewidywane jest również udzielenie pomocy rzeczowej Powiatu Bydgoskiego w postaci opracowania dokumentacji na przebudowę drogi powiatowej w Teresinie, budowę ścieżki pieszko-rowerowej przy drodze powiatowej Trzęmiętowo-Wierzchucinek, a także dofinansowanie budowy chodnika przy drodze Słupowo- Murucin. Na powyższy cel w budżecie gminy ze środków własnych zabezpieczono kwotę 70.000,00 zł. Przewidywane jest również udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Bydgoskiemu w formie dotacji celowej z przeznaczeniem na przebudowę drogi powiatowej Wojnowo-Sicienko w kwocie 905.600,00 zł.

Planowane wydatki na utrzymanie dróg gminnych w 2017 roku wynoszą 2.007.280,72 zł.

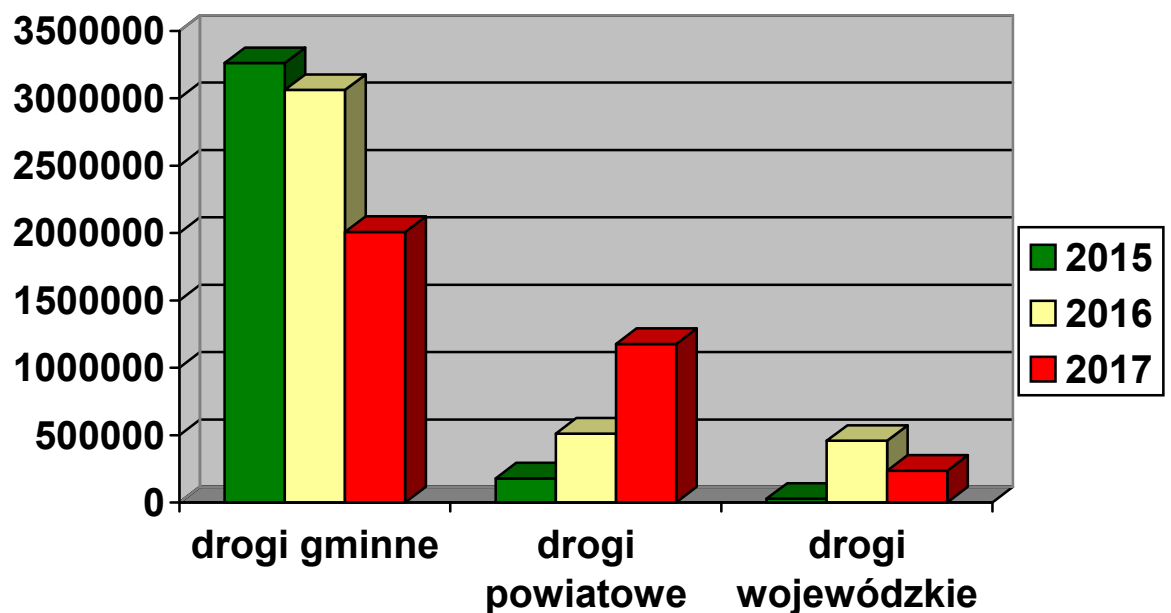

Środki te przeznaczone są na bieżące utrzymanie w wysokości 726.280,72 zł natomiast na wydatki inwestycyjne – 1.281.000,00 zł. Wysokość nakładów na ten cel nie uwzględnia wszystkich potrzeb w tym zakresie. Biorąc powyższe pod uwagę czynione są starania w celu pozyskania środków z zewnątrz.

Na zadania w zakresie dróg w 2016 roku wydatkowano 4.030.447,31 zł. W 2015 roku wydatkowano 3.466.905,90

zł.

Wydatki na drogi w latach 2015 – 2017

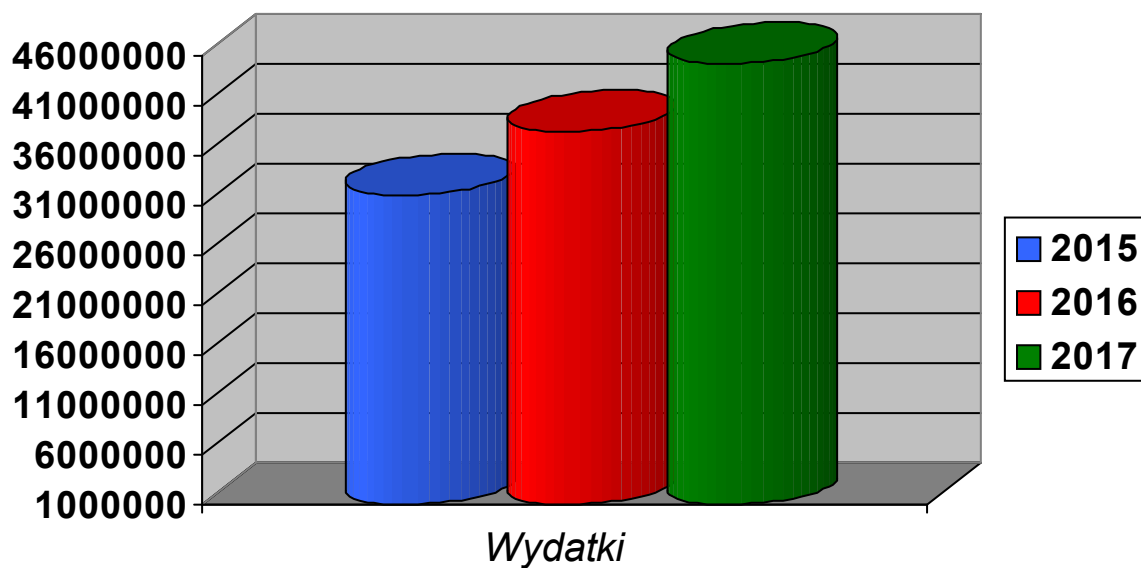
Jak przedstawiają się wydatki gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca?

W roku 2015 wydatki ogółem wynosiły 32.039.265,85 zł, w roku 2016 - 38.348.298,38 zł i były o 19,69 % wyższe od wydatków w roku poprzednim. Planowane wydatki na 2017 rok wynoszą 45.145.392,63 zł i są o 17,77 % wyższe od wydatków poniesionych w roku poprzednim.

Wydatki Gminy w latach 2015 –2017.

<u>Rok</u>	<u>Kwota</u>
2015	32.039.265,85
2016	38.348.298,38
2017	45.145.392,63

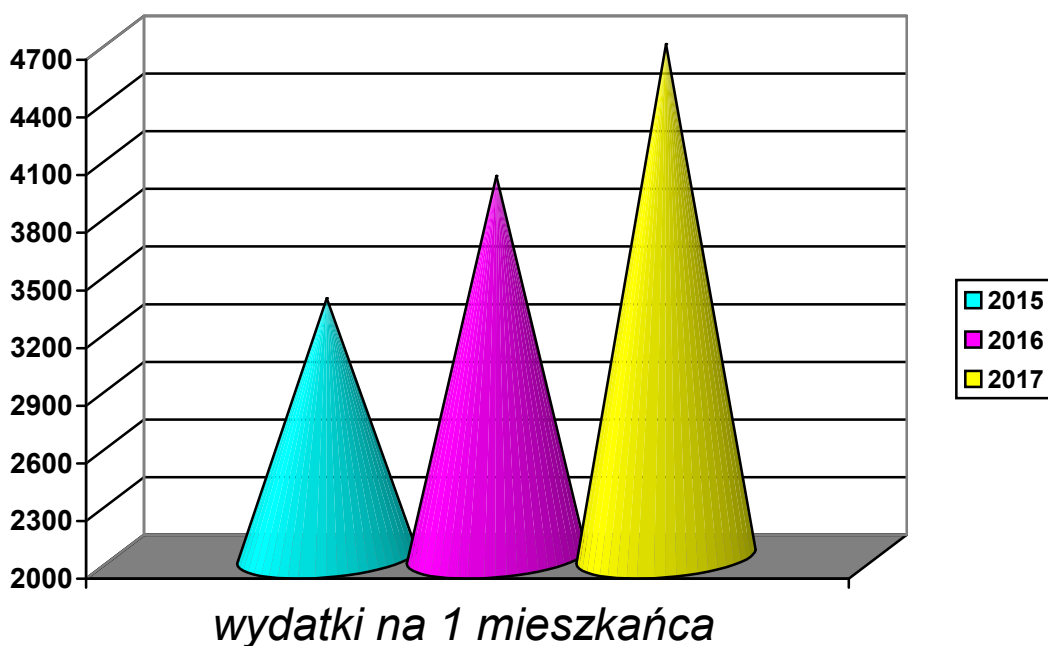

Na dzień 31 grudnia 2015 roku liczba mieszkańców Gminy Sicienko wynosiła 9.579 osób, na dzień 31 grudnia 2016 roku - 9.632 osób.

W związku z tym wydatki na 1 mieszkańca gminy wynosiły:

- w roku 2015 - 3.344,74 zł
- w roku 2016 - 3.981,34 zł
- w roku 2017 (wydatki szacunkowe według liczby mieszkańców na 30.04.2017, która wynosi 9.673- 4.667,16 zł

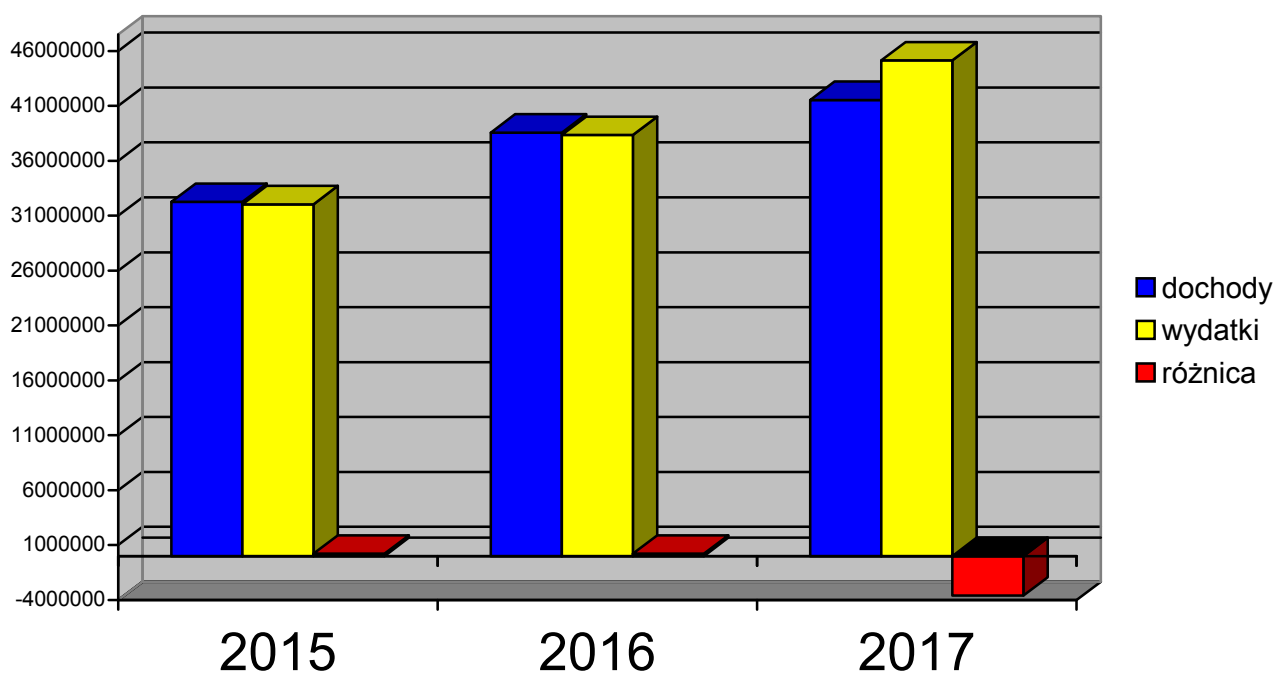
Wydatki na jednego mieszkańca w latach 2015-2017

BUDŻET GMINY SICIENKO W LATACH 2015-2017

Wyszczególnienie	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
Dochody	32.261.851,33	38.569.537,74	41.543.100,41
Wydatki	32.039.265,85	38.348.298,38	45.145.392,63
Różnica(+ nadwyżka; - deficyt)	+222.585,48	+221.239,36	-3.602.292,22
Źródło pokrycia deficytu			Wolne środki z lat ubiegłych, nadwyżka z roku poprzedniego oraz pożyczki z WFOSiGW

Budżet gminy w latach 2015- 2017

Z przedstawionych danych wynika, że zarówno w 2015 jak i 2016 roku osiągnięte dochody były wyższe od poniesionych wydatków, co oznacza, że budżet w tych latach zamknął się nadwyżką budżetową. Ze względu na fakt, że w 2017 roku planowane dochody są niższe niż wydatki przewidywany deficyt pokryty zostanie z wolnych środków z lat ubiegłych, nadwyżki roku 2015 i 2016 oraz pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej..

Obok dochodów i wydatków występują jeszcze przychody i rozchody.

Przychody są to kredyty i pożyczki, które zostaną pobrane po to, aby sfinansować większe od planowanych dochodów wydatki, spłacić kredyty i pożyczki zaciągnięte w latach wcześniejszych oraz wolne środki z lat ubiegłych. W 2017 roku planowane przychody wynoszą 5.759.412,19 zł. Kwotę tą stanowią wolne środki z lat ubiegłych w wysokości 762.875,36 zł, nadwyżka budżetowa z 2015 i 2016 roku w kwocie 439.416,86 zł, pożyczka z WFOŚiGW 2.430.000,00 zł oraz kredyt bankowy 2.157.119,97 zł.

Rozchody to środki przeznaczone na spłatę kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach poprzednich oraz udzielenie pożyczki. W 2016 roku łączna wysokość rat przypadających do spłaty wynosi 2.157.119,97 zł. Na ich spłatę przeznaczone są planowane przychody.

W budżecie musi być zachowana zasada

dochody + przychody = wydatki + rozchody

41.543.100,41+5.759.412,19 = 45.145.392,63+2.157.119,97

Jak wynika z powyższego suma planowanych dochodów oraz przychodów jest równa sumie planowanych wydatków i rozchodów, co oznacza zachowanie równowagi budżetowej.

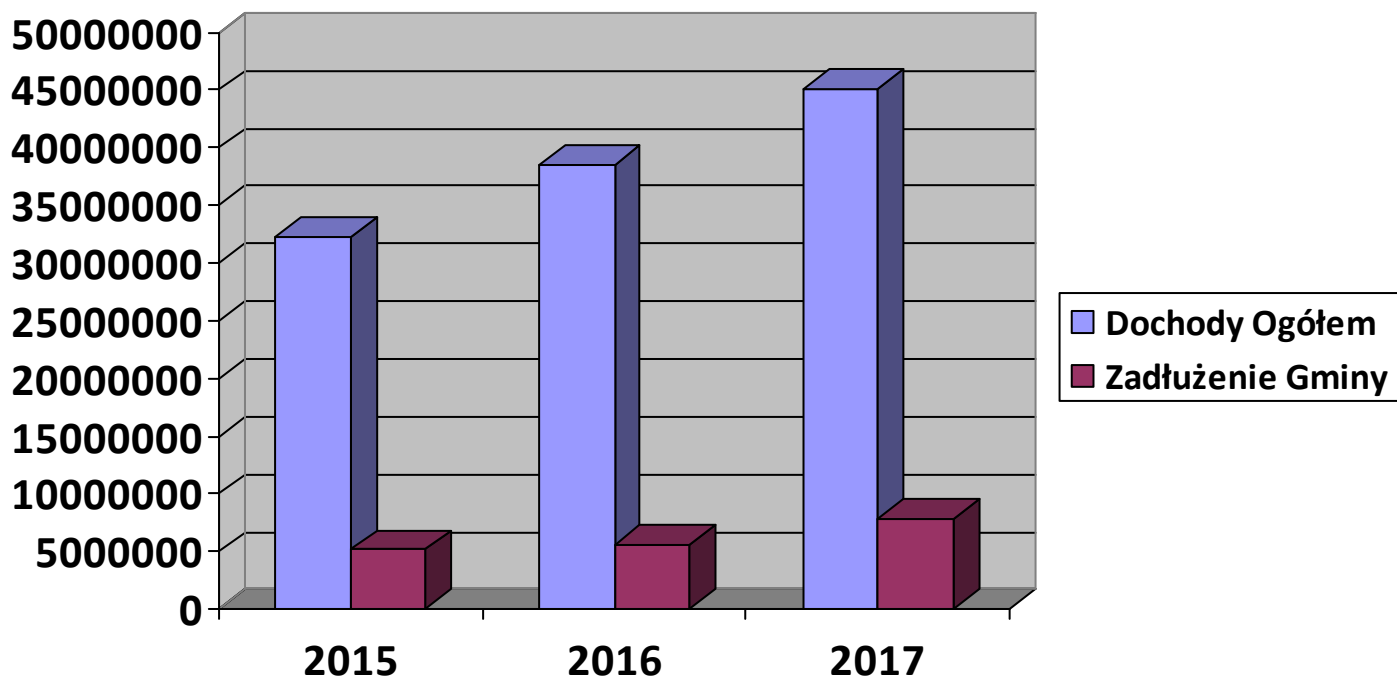
6. JAKIE GMINA SICIENKO POSIADA ZADŁUŻENIE?

Na realizację niezbędnych zadań gmina zaciągnęła kredyty i pożyczki. Przeznaczone były one na realizację zadań inwestycyjnych oraz spłatę zadłużenia. Planowana kwota długu Gminy Sicienko na koniec 2017 roku wynosi 7.816.531,97 zł, co stanowi 18,82 % przewidywanych dochodów. Na dzień 31 grudnia 2016 roku

zadłużenie gminy wynosiło 5.566.531,97 zł, tj. 14,43% osiągniętych dochodów. Natomiast na koniec roku 2015 zadłużenie gminy wynosiło 5.136.531,97 zł, czyli 15,92 % osiągniętych dochodów.

Począwszy od roku 2014 zgodnie z ustawą o finansach publicznych z dnia 27.08.2009 roku każda gmina posiada własny indywidualny dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten uzależniony jest od wysokości dochodów oraz nadwyżki operacyjnej (różnicy pomiędzy dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi). Na 2017 rok indywidualny wskaźnik Gminy Sicienko z uwzględnieniem wyłączeń ustawowych wynosi 10,20 %, podczas gdy na spłatę przeznaczane jest 5,76 % planowanych dochodów bieżących. Należy zaznaczyć, że zgodnie z przyjętą Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Sicienko na lata 2017-2021 indywidualny dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań systematycznie rośnie i zawsze jest znacznie wyższy od wskaźnika planowanej łącznej spłaty zobowiązań wynikających z zaciąganych przez Gminę Sicienko kredytów i pożyczek. Najwyższy roczny wskaźnik planowanej spłaty w okresie obowiązywania Wieloletniej prognozy finansowej wynosi 6,35 %. Tak więc Gmina Sicienko nie nadużywa uprawnień do zaciągania zobowiązań.

ZADŁUŻENIE GMINNY W LATACH 2015-2017 W STOSUNKU DO DOCHODÓW

7. JAKIE ŚRODKI GMINA SICIENKO WYDAJE NA INWESTYCJE ?

W budżecie gminy na 2017 rok, według stanu na 30 kwietnia 2017 roku, na wydatki majątkowe planowane są środki w wysokości 10.043.892,90 zł. Kwota ta stanowi 22,25 % wydatków ogółem. Środki na realizację inwestycji pochodzą z dochodów własnych gminy w wysokości 5.691.443,00 zł, dotacji ze środków unijnych w wysokości 1.352.449,90 zł, pomocy finansowej w formie dotacji celowej z Powiatu Bydgoskiego w kwocie 600.000,00 zł oraz pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w łącznej kwocie 2.400.000,00 zł.

Zadania inwestycyjne planowane do realizacji w roku 2017:

1. W zakresie poprawy jakości zaopatrzenia w wodę planowana jest rozbudowa wodociągu w Strzelewie, Osówcu i Pawłótku. Przewidywane jest również przełożenie odcinka sieci wodociągowej w ulicy Bydgoskiej w Sicienku. W 2017 roku planowane jest również rozpoczęcie przebudowy wraz z rozbudową wodociągowej pompowni strefowej przy Stacji Uzdatniania Wody w Wojnowie. Na realizację tych zadań z dochodów własnych gminy zostanie przekazana dotacja celowa w łącznej kwocie 561.741,00 zł dla Zakładu Komunalnego, który będzie inwestorem.

2. Wykup w bieżącym roku gruntów pod wybudowaną w 2016 roku ścieżką pieszo-rowerową na odcinku drogi wojewódzkiej nr 244 Wojnowo- Mochle. Na ten cel z dochodów własnych Gminy Sicienko zaplanowano środki w wysokości 200.000,00 zł, które stanowią będą pomoc finansową w formie dotacji celowej dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego .
3. W 2017 roku przewidywane jest również udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego w wysokości 35.000,00 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie budowy chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 243 w miejscowości Słupowo.

4. Udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji celowej w 2017 roku planowane jest również na rzecz Powiatu Bydgoskiego. Na dofinansowanie przebudowy drogi powiatowej 1920C na odcinku Wojnowo- Sicienko z dochodów własnych Gminy Sicienko przewidywane są środki w wysokości 905.600,00 zł.

5. Budowa odcinka drogi gminnej 50302 – ul. Łąkowa w Kruszynie. W ramach tego zadania przewidywane jest wykonanie nowej nawierzchni na odcinku tej drogi od drogi krajowej nr 10 do torów w Kruszyńcu. Na powyższy cel przeznaczono kwotę 636.000,00 zł, w tym środki z budżetu Unii Europejskiej w wysokości 471.508,00 zł.

6. Przebudowa dróg gminnych w Sicienku ul. Lipowa – Kasztanowa etap III. W ramach tego zadania przewidywane jest wykonanie nowej nawierzchni ul. Klonowej. Na realizację tego zadania planowana jest kwota 300.000,00 zł. Na ten cel przewidywane jest uzyskanie pomocy finansowej w formie dotacji celowej z Powiatu Bydgoskiego w kwocie 250.000,00 zł.

7. W 2017 roku przewidywane jest kontynuowanie prac związanych z przebudową dróg gminnych i osiedlowych poprzez powierzchniowe utwardzenia nawierzchni. W ramach powyższego w przewidywane jest wykonanie nawierzchni na drodze gminnej w Teresinie. W ramach powyższego zadania zabezpieczono również środki na wykup

gruntów przeznaczonych na poszerzenie przebudowanej w 2016 roku drogi gminnej w Dąbrówczynie. Planowane jest również opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi gminnej w Mochlu (droga gminna powstała w wyniku podziału dz. 161). Na powyższy cel zaplanowano łącznie 180.000,00 zł. Środki na ten cel pochodzą z budżetu gminy. Część powyższych zadań została

wskazana do realizacji w ramach wyodrębnionego Funduszu sołeckiego.

8. Na opracowanie dokumentacji na budowę drogi gminnej w Pawlówku –ul. Mała Góra planowana jest kwota 20.000,00 zł. Zadanie to zostało wskazane do realizacji w ramach wyodrębnionego Funduszu sołeckiego.

9. Na opracowanie dokumentacji na budowę odcinka drogi gminnej Samsieczno-Marynin etap II planowana jest kwota 35.000,00 zł. Zadanie to zostało wskazane do realizacji w ramach wyodrębnionego Funduszu sołeckiego.
10. Na opracowanie dokumentacji przebudowy dróg gminnych w Osówcu (ul. Poziomkowej, Jagodowej i Malinowej) przewidywana jest kwota 30.000,00 zł. Zadanie to zostało wskazane do realizacji w ramach wyodrębnionego Funduszu sołeckiego.
11. W 2017 roku przewidywane jest również opracowanie dokumentacji na przebudowę skrzyżowania drogi gminnej z drogą powiatową w Teresinie. Na ten cel zaplanowano kwotę 30.000,00 zł. Zadanie to zostało wskazane do realizacji w ramach wyodrębnionego Funduszu sołeckiego.
12. Na wykup dróg powstałych w wyniku podziału działek rolnych ze środków własnych budżetu gminy w 2017 roku zaplanowano środki w wysokości 50.000,00 zł.
13. W 2017 roku przewidywany jest również wykup działki w Wojnowie Na powyższy cel zaplanowano kwotę 30.000,00 zł. Zadanie to zostało wskazane do realizacji w ramach wyodrębnionego Funduszu sołeckiego.
14. W ramach działań zmierzających do poprawy warunków nauki w 2017 roku przewidywane jest wykonanie kompleksowej modernizacji energetycznej budynku Szkoły Podstawowej w Strzelewie. Na powyższy cel przewidywana jest kwota 1.155.941,90 zł, w tym ze środków unijnych pozyskanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko Pomorskiego w ramach kwoty dedykowanej Zintegrowanym Inwestycjom Terytorialnym Bydgosko – Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego w wysokości 880.941,90 zł.
15. W 2017 roku planowane jest uzupełnienie dokumentacji na wykonanie kompleksowej modernizacji energetycznej budynku Szkoły Podstawowej w Samsiecznie. Na powyższy cel przewidywana jest kwota 10.000,00 zł. Na realizację tego zadania w 2018 roku Gmina Sicienko będzie aplikowała ośrodki unijne z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko Pomorskiego w ramach kwoty dedykowanej Zintegrowanym Inwestycjom Terytorialnym Bydgosko –Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego.

16. W ramach działań zmierzających do ochrony środowiska przewidywana jest

rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy. W 2017 roku rozpoczęła się inwestycja pn. „Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Gminie Sicienko”, której zakończenie przewidywane jest w 2021 roku. W ramach tego zadania planowane jest wykonanie odcinka sieci kanalizacyjnej od ul. Czaplej w Bydgoszczy do Kruszyna, rozpoczęcie II etapu polegającego na budowie sieci kanalizacyjnej w centrum Kruszyna (ul. Położone w pobliżu szkoły) oraz przebudowa sieci wodociągowej w ul. Ogrodowej w Kruszyńcu. Na powyższy cel z budżetu gminy zaplanowano kwotę 4.890.000,00 zł, w tym pożyczka z WFOŚiGW w wysokości 2.400.000,00 zł oraz pomoc finansowa w formie dotacji celowej z Powiatu Bydgoskiego w kwocie 350.000,00 zł. Gmina Sicienko złożyła wniosek do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i gospodarki Wodnej w Warszawie o dofinansowanie tego zadania ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W 2017 roku przewidywane jest także uzupełnienie dokumentacji na budowę sieci kanalizacyjnej w miejscowości Goncarzewy oraz przebudowę i rozbudowę oczyszczalni ścieków w Wojnowie. Na powyższe cele w budżecie gminy zabezpieczono łącznie kwotę 11.610,00 zł. Uzupełnienie tych dokumentacji pozwoli Gminie ubiegać się o środki, na dofinansowanie realizacji powyższych zadań w latach następnych, z budżetu unijnego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko Pomorskiego w ramach kwoty dedykowanej Zintegrowanym Inwestycjom Terytorialnym Bydgosko –Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego.

17. W 2017 roku, w ramach programu dofinansowania budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i przyłączy ciśnieniowych do kanalizacji sanitarnej, zabezpieczono środki przeznaczone na dotacje celowe dla mieszkańców Gminy w wysokości 20.000,00 zł.

18. W 2017 roku planowana jest również kontynuacja prac związanych z budową oświetlenia ulic. Na ten cel z budżetu gminy oraz w ramach wyodrębnionego Funduszu sołeckiego poszczególnych Sołectw zabezpieczono kwotę 83.000,00 zł.

19. W zakresie rozwoju kultury planowane jest rozpoczęcie budowy świetlicy w Łukowcu . Na ten cel z budżetu gminy w 2017 roku zabezpieczono kwotę 370.000,00 zł. W 2017 roku przewidywane jest również rozpoczęcie przebudowy świetlicy wiejskiej w Dąbrówce Nowej. Na ten cel w 2017 roku zabezpieczono

327.000,00 zł. Zadania te zostały wskazane do realizacji w ramach wyodrębnionych środków Funduszu sołeckiego. Na dofinansowanie realizacji tych zadań Gmina Sicienko będzie aplikowała o środki unijne w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko Pomorskiego w ramach kwoty dedykowanej Zintegrowanym Inwestycjom Terytorialnym Bydgosko –Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego. Ponadto w 2017 roku planowane jest dokończenie dokumentacji na budowę świetlicy w Teresinie. Na ten cel zabezpieczono środki w wysokości 30.000,00 zł.

20. W 2017 roku przewidywane jest również udzielenie dotacji celowej dla Gminnego Ośrodka Kultury z przeznaczeniem na budowę szamba przy świetlicy w Trzemiętówku w wysokości 7.000,00 zł oraz budowę ogrodzenia placu zabaw w Osówcu w kwocie 6.000,00 zł. Powyższe zadania zostały wskazane do realizacji w ramach wyodrębnionych środków Funduszu sołeckiego.

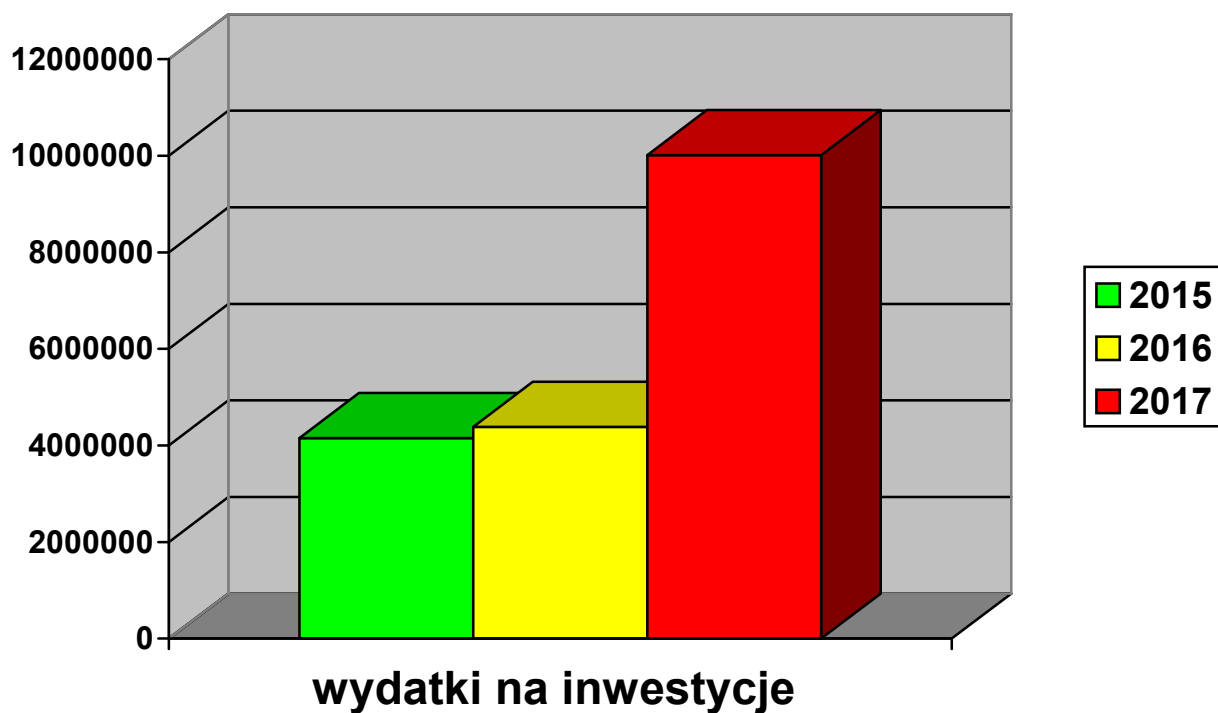
21. W 2017 roku dla potrzeb rekreacji i sportu planowana jest budowa boiska wielofunkcyjnego w Nowaczku. Na ten cel zabezpieczono środki w wysokości 120.000,00 zł. Zadania to zostało wskazane do realizacji ramach wyodrębnionego Funduszu sołeckiego,

Wydatki na inwestycje w 2016 roku wynosiły 4.384.335,30 zł. Stanowiło to 11,43 % wydatków ogółem. W roku 2015 – 4.154.638,48 zł, tj. 12,97 % poniesionych wydatków.

Wysokość nakładów inwestycyjnych w znacznym stopniu uzależniona jest od kwoty pozyskanych środków z zewnątrz. W latach 2015-2016 Instytucje Wdrażające środki unijne przygotowywały się do ogłaszania konkursów dotyczących naboru wniosków o dofinansowanie zadań w ramach różnych programów w nowej perspektywie na lata 2014-2020. Począwszy od 2017 roku przewidywana jest realizacja inwestycji dofinansowanych w ramach tej perspektywy. Stąd też w 2017 odnotowany został znaczny wzrost wydatków inwestycyjnych, z których część sfinansowana będzie właśnie ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Ponadto w 2017 roku na realizację zadań inwestycyjnych przewidywane jest zaciągnięcie pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także uzyskanie pomocy finansowej z Powiatu Bydgoskiego.

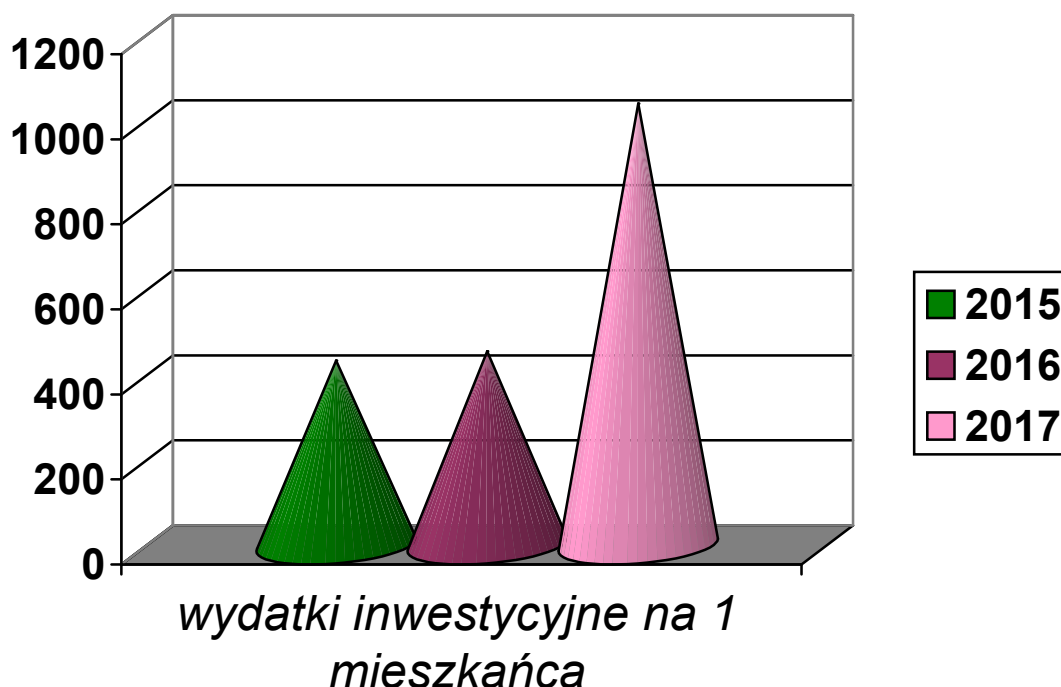
Wydatki na inwestycje Gminy Sicienko w latach
2015 – 2017

Wydatki na inwestycje w przeliczeniu na 1 mieszkańca w poszczególnych latach wynosiły:

- w roku 2015 – 433,72 zł,
- w roku 2016 – 455,18 zł,
- w roku 2017 (szacowane wydatki na inwestycje) - 1.038.34 zł.

Wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2015-2017

8. JAK W GMINIE SICIENKO WYKORZYSTUJEMY ŚRODKI Z BUDŻETU UNII EUROPEJSKIEJ?

Gmina Sicienko, począwszy od programów przedakcesyjnych realizowanych od 2000 roku wykorzystuje możliwości jakie stworzyła dla Polski Unia Europejska w zakresie pozyskiwania środków na realizację ważnych dla wszystkich mieszkańców Gminy projektów. Szczegółowo wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w latach 2000-2011

przedstawione zostały w ubiegłym roku w publikacji „Jak wykorzystujemy środki unijne w Gminie Sicienko”. Zapraszamy do lektury.

W latach 2012-2015 Gmina realizowała projekty z udziałem środków europejskich. Rok 2016 był głównie rokiem końcowych rozliczeń zadań realizowanych w poprzedniej perspektywie.

Gmina Sicienko jest przygotowana do realizacji zadań w ramach nowej perspektywy finansowej przewidywanej na lata 2014-2020. Z chwilą uruchamiania konkursów Gmina Sicienko systematycznie aplikuje o środki na realizację zadań w zakresie ochrony

środowiska, budowy i modernizacji dróg, czy też oświaty, kultury i sportu. W 2017 roku planowane dochody ze środków unijnych wynikające przyznanego dofinansowania wynoszą 1.365.031,90 zł. Na dofinansowanie planowanych do realizacji zadań w latach złożyliśmy już część wniosków. Kolejne aplikacje są w trakcie przygotowywania.

Przedstawiając powyższe dane staraliśmy się Państwu przedstawić je w sposób przejrzysty i jak najbardziej przystępny. Uważamy, że zadania realizowane przez gminę mają znaczący wpływ na jakość życia wszystkich mieszkańców Gminy. Dlatego też powinny być znane wszystkim podatnikom.

Zainteresowanych szczegółowym opisem budżetu i treścią uchwały budżetowej na rok 2017 oraz jej zmianami zapraszamy na naszą stronę internetową: www.bip.sicienko.pl

Obsługę bankową budżetu wykonuje bank wybrany przez Radę Gminy Sicienko: Bank Spółdzielczy w Bydgoszczy Oddział Sicienko, wyłoniony w drodze przetargu.

Numery rachunków bankowych Gminy Sicienko:

Rachunek budżetu 96 8142 0007 0100 0127 2000 0175;

Rachunek dochodów 70 8142 1046 0000 0127 2000 0007

NIP 554 265 76 09
REGON 092350694

Czekamy również na Państwa uwagi i opinie, które można nadsyłać na adres: Urząd Gminy Sicienko, ul. Mrotecka 9, 86-014 Sicienko lub adres poczty elektronicznej: gmina@sicienko.pl.